СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVII. Ч. 142. Джерзі Сіті, Н. Дж., середа, 21-го червня 1939. No. 142. Jersey City, N. J., Wednesday, June 21, 1939. VOL. XLVII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": Берген 4-0237. 4-0807. — Тел. У. Н. Союзу: Берген 4-1018. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ЗМІНЕНО ПОДАТКОВИЙ ЗАКОН

ВАШИНҐТОН. — Палата представників величезною більшістю голосів, бо лиш один голос був проти, змінила теперішній податковий закон і на його місце впровадила новий. На основі нового закону знесено дотеперішню данину на доходи більших корпорацій, а запроваджено одну стопу для всіх корпорацій з доходом поверх $25,000. Ця стопа буде виносити 18% від доходу. Дозволено корпораціям збільщувати основний капітал і впроваджено декілька інших змін в ціли полекші бизнесові. Також затверджено на чергових два роки почтову оплату від звичайних листів у висоті трьох центів.

ДЕПАРТАМЕНТ СТЕЙТУ СЛІДКУЄ ЗА ПОДІЯМИ НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ.

ВАШИНҐТОН. — Секретар Гол заявив, що хоч напруження між Англією і Японією в Тієцині, на Далекому Сході, не обходить безпосередньо Америки, то проте Америка пильно слідкує за розвоєм подій, побоюючися, що коли Японії вдасться виперти з Китаю анґлійців, то вона свою увагу зверне на американців.

РЕЄСТРАЦІЯ ДЛЯ БЕЗРОБІТНИХ.

НЮ ЙОРК. — Заряд „Доблю Пі Ей" і запомогові бюра прийшли до рішення, що треба змушувати всіх робітників „Доблю Пі Ей" і всіх побираючих грошеву підмогу що місяця голоситись до міських бюр праці і записувати себе на приватну роботу. Коли бюра знайдуть для когось приватну роботу, то вони відразу його туди вишлють. До того рішення дотичні чинники прийшли тому, щоби безробітні не привикали занадто до підмог і щоб таки старались дістати десь у приватнім підприємстві якесь заняття.

ПЕРЕМІНЯТЬ ПУСТИНЮ В УРОЖАЙНУ ЗЕМЛЮ.

ВАШИНҐТОН. — Секретар хліборобства, Волес, заявив, що завдяки заходам уряду величезна піскова смуга, звана „дост бовл", що тепер є пустинею, обернеться ще в американський шпихлір. А станеться це завдяки раціональному засадженню дерев, що трьома широкими поясами будуть перетинати піскову пустиню. Ці дерева в першій мірі перетнуть вітри, що без упину перекочують піскові хмари і всяку рістню присипують пісками. З черги ті штучні ліси помагатимуть затримувати вогкість й підсичуватимуть наступ рістні на пісковаті околиці. Уряд дотепер засадив 127,000 дерев, коштом 4 центів від дерева.

ДОСЛІДИ НАД ЗАТОПЛЕННЯМ „СКВОЛУСА".

ПОРТСМУТ (Ню Гемпшир). — Слідча комісія зведіла командантові затопленої лодки „Скволус", Неквинові, повторити на іншій підводній лодці всі ті прикази, які він давав кілька хвилин передтим, як його підводна лодка „Скволус" пішла на дно. Знавці висказують думку, що апарат, який автоматично замикає отвори, зіпсувавсь і через те дісталась до певних розділів вода. Та є підозріння, що можливий тут і саботаж. Тим більше, що в подібний спосіб затопилась анґлійська підводна лодка і французька.

СКОНФІСКУВАЛИ 40,000 ЗАКРАШУВАЧІВ ҐУБ.

НЮ ЙОРК. — Власті сконфіскували 40,000 закрашувачів губ („лип-стикс"), спроваджених з Франції, на тій основі, що вони мали в собі деякі хемічні складники, що шкодять здоровлю.

ПЯТЬ МІЛІОНІВ НА БОРОТЬБУ З ПЕРЕВЕРТНИМИ СТРУЯМИ.

КАНЗАС СИТІ. — У тім місті створилась орґанізація, що задумує зібрати пять міліонів долярів на боротьбу з усіми політичними струями, які в Злучених Державах Америки стараються повалити теперішній демократичний устрій, а запровадити свій. До тих перевертних струй ця орґанізація зачисляє фашизм, націзм і комунізм. Свою діяльність вона поширить по всіх Злучених Державах.

В ЧОМУ СУТЬ ДЕМОКРАТІЇ.

ІТАКА (Ню Йорк). — На закінченні шкільного року в університеті Корнеля президент Езра Дей сказав, що одною з найважніших задач демократичної суспільности є вдержати серед найширшого загалу зацікавлення до суспільних справ, а також почуття відповідальности за те все, що діється в суспільності.

ҐАЛОП КАЖЕ, ЩО УРЯД НЕХТУЄ РОЗУМНИМИ ЛЮДЬМИ.

МЕДФОРД (Масачусетс). — Д-р Джордж Ґалоп, директор бюра публичної опінії, заявив у часі надання йому місцевим університетом почесного докторату, що уряд не хоче чомуть користуватись розумними і досвідченими людьми при розвязці економічних труднощів, як це робить Анґлія. Він сказав, що Америка дотепер фактично не зробила ні одного поважного кроку, щоби побороти депресію. Супроти цього не треба дивуватися, що депресія існує, говорив він.

ЛЯ ҐВАРДІЯ КРИТИКУЄ „НОВИЙ РОЗДІЛ".

НЮ ЙОРК. — Перший раз посадник Ля Ґвардія скритикував політику „нового розділу" за те, що він закликає хліборобство продукувати менше, замісць більше. Він сказав, що в той спосіб „новий розділ" підкопує американський добробут. Сказав він це перед рибаками, закликуючи їх до більшої продуктивности й ловлі риб. Коли більше продуктів, то тим буде більше задовілля серед людей, говорив він.

ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ.

Карол Вудмен, виховниця д-ра Джеймса Ровленда Анджела, спенсіонованого президента Єйльського університету, втекла з колеґії й стала послужницею в ресторані в Кромвилі, Па., щоби бути незалежною від своїх прибраних родичів.

ПРИПИНИЛИ ДІЯЛЬНІСТЬ ЧИТАЛЬНІ „ПРОСВІТИ" В В ТЕРЕСІВЦІ.

Виділ читальні „Просвіти" у Тересівці, повіт Підгайці, дістав рішення повітового старости з Підгаєць до ч. Б. 42/39, що ним припинили діяльність читальні на основі ст. 16 закону про товариства з 1932-го р. з огляду на небезпеку, спокій і публичний лад. У мотивах староста подав, що на терені громад Новосілки і Терсівки панував від довшого часу неспокій (нічні сходини, масове освітлювання ліхтарками прохожих і т. п.) так, що 20-го січня ц. р. побили солтиса громади Тересівка, а дня 12-го березня ц. р. вбили війта Антона Чермака. Слідство виявило, що у цих проступках підозрівають членів товариств у Новосілці і Тересівці. Від цього рішення виділ читальні „Просвіти" вніс відклик до воєвідства.

ПРОКИНУЛАСЯ ЗО СНУ ПО 12 МІСЯЦЯХ.

У березні 1938 р. донька одного купця в Рене у Франції заснула глибоким сном, з якого не вдалося лікарям її ніяк збудити. Тому лікарі штучним відживленням вдержували її цілий рік при житті. Щойно в перших днях березня ц. р. по 12 місяцях і трьох днях дівчина сама прокинулася з глибокого сну. Одначе лікарі доручили їй залишитися далі в ліжку тому, що вона дуже виснажена.

БЕЗРОБІТНІ ПЕРЕСЕЛЮЮТЬСЯ НА „КРЕСИ".

Польська преса повідомляє, що впродовж останнього півріччя 50 родин з містечок келецького воєвідства переселилися на Волинь і до східньої Галичини. Переселенці осіли на ріллі, або занялися ремеслом.

ВИСЕЛЕННЯ ДИР. М. КУРИЛЕНКА З КОСОВА.

За виселеними з Брустур Грицем Матійчаком і Іваном Пантелюком поїхали з Косова 1. травня ц. р. „на виселення" дир. Михайло Куриленко з донькою Іриною на 3 роки. Михайло Куриленко — це відомий основник і спільник фабрики килимів „Гуцульське Мистецтво" в Косові, незрівняний фахівець в українському килимі, його техніці та крашенню вовни. Саме його знанню, досвідові й невпинній праці завдячує українська культура відтворення первісної краси нашоо найдавнішого килиму. Ані дир. М. Куриленко, ані його донька не були ніколи карані.

Українське килимове мистецтво потерпить значно, бо дир. М. Куриленко втратив змогу працювати в цій ділянці у підприємстві, для якого віддав 15 років своєї праці.

ГАРНИЙ ВІК.

Статистика стверджує, що найбільше людей доживає пізнього віку в Туреччині та Болгарії. Досі вчені не ствердили, яким причинам ці краї це завдячують. Анґлійська преса звертає увагу на гарний вік мешканця південної Африки Каріела Гендрікса, з роду маляйця. Маючи 119 років, він і досі працює, а його 70-літня донька, щойно тепер звернулася до маґістрату в Капштадті з проханням, щоб його звільнили від праці і визначили йому відповідну платню.

ТІЛЬКИ ПОЛЬСЬКІ СВЯТА В БЕРЕЖАНСЬКІЙ ҐІМНАЗІЇ.

Кураторія львівської шкільної округи затвердила святкування тільки польських свят у бережанській ґімназії. В українські свята буде відбуватися наука.

НІМЕЦЬКІ МЕТОДИ ПРИ СПИСІ НАСЕЛЕННЯ.

В „Дзєннiку Польскім" з 21. IV. п. К. Зеґжинський, пишучи про польске населення в Німеччині, звертає м. і. увагу на факт, що німецькі офіціяльні кола при списах населення стараються розбивати польську національність на атоми. Нпр. при нагоді спису з 1925 р. з рубрики національностей можна було довідатися, що істнують народи: кашубський, мазурський, горішньо-шлеський тощо. Кашубський, мазурський та горішньо-шлеський діялект потрактовано як самостійні мови поруч польської, німецької і данської. Такими методами — пише п. Зеґжинський — при новому списі населення, що його заповіли в Німеччині на 17. V. 1939 р., хочуть зменшити число польського населення до 100,000 душ. П. Зеґжинський, що слушно нарікає на німецькі методи супроти поляків у Німеччині, міг би знайти в останньому польському переписі населення в рубриці про національність такі назви для українців, як „тутешні" чи „русини".

СМЕРТЬ ТРЬОХ ЛІКАРІВ ПІДЧАС ВИБУХУ У ШПИТАЛІ.

У шпиталі св. Лазаря у Кракові дійшло до вибуху в коморі з киснем, що містилася в долішній частині павільону внутрішніх недуг проф. Ошацького. В коморі були підчас вибуху три молоді лікарі і саме їх захопила пожежа. Два з них: д-р Ошацький, братанок професора, і д-р З. Сціславський згинули страшною смертю у вогні, третій лікар, д-р Оремус, помер небавом. Пожежній сторожі вдалося швидко зліквідувати пожежу. Влада веде енерґійне слідство. Страшна смерть двох молодих лікарів викликала пригноблення у Кракові.

ТРАҐЕДІЯ НА ОЧАХ СПАРАЛІЖОВАНОГО БАТЬКА.

В містечку Сераманже недалеко Мецу трапилася траґічна подія. 54-літній А. Гофман читав часописи свому 80-літньому батькові, який лежав спаралiжований у ліжку. Нагло син упав на землю теж спаралiжований і по кількох хвилинах помер на удар серця. Нещасливий батько лежав 5 днів біля тіла покійного сина, аж доки сусіди не зорієнтувалися, що Альберт Гофман задовго не показується між людьми і не заглянули до помешкання нещасливого старушка. Спаралiжований батько так схвилювався смертю сина, що його мусіли відвезти до лічниці для нервово недужих.

ЗАБОРОНЯЮТЬ ВИВІШУВАТИ УКРАЇНСЬКІ АФІШКИ.

По Великодніх Святах поліцаї ходили у Копичинцях від крамниці до крамниці, де продають українські часописи, і, покликуючись на рішення повітового староства в Копичинцях, заборнили купцям вивішувати афішки українських часописів. — Таку саму заборону дістали власники кіосків у Бережанах та в Збаражі.

ДАЛІ ЗАПОВІДАЮТЬ АВТОНОМІЮ ДЛЯ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

БУДАПЕШТ. — Мадярський премієр заповів, що Мадярщина не стане тоталітарною державою, бо мадяри — індивідуалісти. Заявив, що Карпатська Україна вже стала частиною Мадярщини і матиме своїх заступників у парляменті. Подають, що є вже ухвалений урядом законопроєкт автономії Карпатської України, який має бути прийнятий іще парляментом. Згідно з проєктом мають увійти до парляменту з Карпатської України та з територій, забраних Словаччині, 28 послів.

ВІДКЛИКАЛИСЬ ДО ВИЩОЇ СПРАВЕДЛИВОСТИ В ПОЛЬЩІ!

ЛЬВІВ. — Як подає „Діло" (ч. 125), польський апеляційний суд розбирав відклик від присуду „за рущене назвіск", який внесли такі українські священики: о. Степан Королюк з Девятник, о. Зиновій Кузьмович з Соколівки і о. Теодор Чаниж з Бринець Церковних. Усіх їх засудив польський суд на кару по 6 місяців арешту кожного за те, що вписували до метрик імена українців у такий спосіб, як їх вимовляє український нарід. Наслідком відклику підсудних від несправедливого присуду вищий польський суд підвищив їм кару з 6 на 9 місяців арешту.

НЕ МИНАЄ І ДЯКІВ.

ЛЬВІВ. Павла Ґиркуса, дяка з Верчан коло Стрия, засуджено на 3 роки вязниці за те, що, як зізнали шпиґи, він брав участь в орґанізації О.У.Н. і намовляв Михайло Бублика до переходу в Карпатську Україну та до вступлення до „Карпатської Січи".

ГОЛОВА УРЯДУ У.Н.Р. ПРОТЕСТУЄ.

ЖЕНЕВА. — В. Прокопович, голова т. зв. уряду Української Народньої Республики, вислав на руки лорда Галіфакса, заступника Англії в Лізі Націй, лист з протестом проти заключування військового союзу з Советами. В листі зазначено, що Совети слабі і якби не підтримка европейських держав, то, полишені на самих себе, скоро згинулиб.

ДАЛІ РОЗВЯЗУЮТЬ УКРАЇНСЬКІ УСТАНОВИ.

ЛЬВІВ. — „Діло" (ч. 123) подає, що староства далі розвязують по селах українські орґанізації. А як причину подають таку, яку подало березівське староство при розвязанні кружка „Сільського Господаря" в селі Володжі, повіт Березів. А вона така: ширення ненависти до польської держави та до польського громадянства через голошення сепаратистичних гасел, що „загрожує безпеці, спокоєві та публичному ладові". Таким чином нищить польська влада не тільки читальні, але й кооперативи.

НЕ ДОЗВОЛЯЮТЬ НА ТРИЗУБИ.

ЛЬВІВ. — Львівський „Новий Час" (ч. 123) подає, що парохові села Лукич, сокальського повіту, о. М. Миколайчукові, доручила місцева польська поліція письмо вищої польської влади, яким наказано йому, як парохові лучицької і шарпанецької церкви, негайно здіймити тризуби. Рівночасно приказано тому священикові, як голові місцевої читальні „Просвіти", усунути тризуб з читальняної домівки.

ЖИЛИ НАШОЮ КУЛЬТУРОЮ.

ВАРШАВА. — На засіданні Польської Академії Наук представив д-р Карло Естрайхер працю про малярську декорацію каплиці Ґіньчі з Роґова в польській катедрі на Вавелю в Кракові. Там відновлено тепер низку фресків з половини 15. століття, що показують сильні впливи українсько-византійського мистецтва. Малюнки також вказують на великі українські культурні впливи в тодішній Польщі, але це тоді було звичайною річчю. Притому пригадують, що українські майстри залишили памятки староукраїнського мистецтва у Вислиці, Сандомирі й Люблині, які досі там збереглися.

ЧИЇ ЗАЯВИ ВИГРАЮТЬ?

БЕРЛІН. — Німецька преса вважає привіт, якого зазнав у Данціґу міністер пропаґанди Ґебельс, свого роду „плебісцитом", який домагається прилучення Данціґу до Німеччини. Додає, що населення прощало Ґебельса словами „Ждемо на Фірера в Данціґу". А Ґебельс заявив у своїй промові, що ніяка політика і ніяка дипльоматія не будуть у силі змінити того факту, що Данціґ приналежний до Німеччини.

ВАРШАВА. — Відбулася демонстрація шкільної молоді. Ухвалено резолюції, в яких зазначено, що ціле населення Польщі готове до війни з Німеччиною і до походу на Східні Пруси. І підкреслено, що „Ґданьск був наш і буде наш".

ДАЛІ ГРОМАДЯТЬ ВІЙСЬКА.

ВАРШАВА. — Польські ґазети переповнені відомостями зо Словаччини, з яких виходить, що Німеччина збільшає свої ґарнізони на словацько-польській границі та будує нові дороги для військових цілей.

НА ДАЛЕКІМ СХОДІ ЗАГОСТРЮЄТЬСЯ.

ТЯНЦИН (Китай). — Японці загострюють бльокаду і обвели британійську і французьку концесію електричним дротом, оголошуючи, що понесуть смерть ті, які захочуть продертись і достарчити поживу тим, що живуть у концесіях. Це є наслідком того, що британійці не видали чотирьох китайців, обвинувачених японцями в терористичних актах.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jeresy City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy	
На рік	$6.00	One year	$6.00
На пів року	$3.25	Six months	$3.25
На три місяці	$1.75	Three months	$1.75
Число в пятниці (з англійською частю):		Friday's Issue (witr Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.00	One year	$2.00
На пів року	$1.25	Six months	$1.25
В Джерзи Ситі і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$9.00	One year	$9.00
На пів року	$4.75	Six months	$4.75
На три місяці	$2.50	Three months	$2.50

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗА КУЛІСАМИ СТАЛІНСЬКОЇ ДИКТАТУРИ

У тижневику „Сатердей Івнінґ Пост" появилася чергова, вже четверта, стаття бувшого большевицького ґенерала В. Кривицького під заголовком „Чому вони призналися?" Стаття має на ціли пояснити це небувале видовище, що старі большевицькі лідери признавалися до вчинків, за які їх потім Сталін розстрілював. Мимоходом стаття порушує багато важніше питання й кидає передовсім світло на важливе для міждержавної політики питання: який вплив мали ці розстріли на силу російської держави, чи сконсолідували вони, себто скріпили Росію, як кажуть сталінські аґенти.

На думку ґен. Кривицького, сталінські розстріли мали своє джерело в сталінській колективізації, себто масовому перебранні приватної селянської власности на державу. Ця колективізація, що виринула в голові Сталіна, показалася скоро державною катастрофою. Запанував голод. Селяни були невдоволені. Були навіть селянські бунти. Навіть вислані проти них війська інколи бунтувалися.

Ця економічна катасрофа довела комуністичну партію до розколу. Велике крило партії зажадало ревізії сталінської політики. Стали домагатися зміни керми в Кремліні. Сталін пробував розправитися з цією опозицією в самій верхівці партії, але Кіров, керівник комуністичної партії в Ленінґраді, спротивився. Тоді Сталін, як Кривицький каже догадуватися, зробив проти Кірова провокацію: він спровокував убивство Кірова, а потім цього вбивства вживав для нищення своїх противників.

Всі суди над большевицькою опозицією були, очевидно, комедія, заряджена урядом в цілях пропаґанди перед російським населенням і в цілі втягання в провокаційні сіти дальших членів опозиції. Признання, які читано на судах, були добуті хитрими обіцянками, апелюванням до партійної дисципліни, а коли це не помагало, жорстоками муками: тілесними, душевними й моральними. Інколи головачі опозиції признавалися, щоб рятувати свої родини.

Стаття розкриває страшну гниль, що розсілася в рядах правлячої партійної машинерії. Замітно, що Ленін передбачував щось подібне й заздалегідь остерігав большевиків, щоб вони не повторили досвіду великої французької революції, котра, за його словами, пожерла власні діти. 15 літ російська революція остерігалася від цієї долі. Накінець одначе божевільна жадоба влади, амбіція, диктаторська натура Сталіна загнала її на цю дорогу.

Зо становища Сталіна, чистка була успіхом. Вона закріпила його владу. Який вплив вона вона мала на большевицьку партію, на мораль і дисципліну большевицького уряду, а вслід за тим на цілу силу большевицької Росії, не підлягає найменшому сумнівові. Лише засліплена людина може не бачити, що цього роду катастрофа мусить відбитися на силі держави відємно, якщо не катастрофально.

На доказ польської некультурности і польського гнету

Заввага: Нам привезли з Галичини ще не сконфісковане число львівського часопису **„Діло"** ч. 120 з 28. травня 1939 року, в якому є дві статті, написані з нагоди відвідування могил на Зелені Свята. Нижче подаємо ці дві статті, з яких стаття п. з. „Природа і люди зодягають цвинтар" була сконфіскована вцілості, а зо статті п. з. „На зелені могили" дозволено видрукувати тільки перші речення, а від слів „таким робом устійнилась традиція..." сконфісковано все дальше до самого кінця.

I.

На зелені могили.

Львів, 26. травня 1939.

Від довгих літ устійнилась у нас традиція йти в Зелені Свята з поклоном на заквітчані весняним квітом могили. Зелені Свята у нас те, що в інших — Задушний День. Тільки „задушки" — сумні, осінні, під знаком пожовклого листя, — зелено-святочне свято покійних стоїть під знаком буйного розквіту всієї природи. Може й тому церемоніял, стосований в обидвох тих святах трохи інший. Весняне свято померлих пишніше, більш величаве, якесь радісніше. Є в ньому тенденція підкреслювати все те, що хоч померло, згинуло, проте служить символом життя та життєвих змагань. Таким робом устійнилась традиція підкреслювати теж у маніфестаційний характер пієтизм для деяких особливо дорогих могил.

Були роки, коли була змога проявляти той пієтизм та підтримувати традицію в усій ширині, з походами, вінками, прапорами, у зорґанізованих походах, який зливався в один щорічний могутній похід. Потім прийшли окремі походи, получені з церковними процесіями. У цьому році святкування свята покійних матиме ще скромніший характер, бо відбудеться виключно тільки у рямцях процесій. Буде підкреслений іще виразніший суто-церковний характер, хоч і раніш той релігійний момент був завжди на першому місці, йдучи вкупі з моментом національним, чи пак національно-виховним. Але зміна обставин, яка відбилась на зміні церемоніялу — це речі другорядні. Це ріжниці в орнаментиці. Політичної демонстрації і раніш ніхто з цього свята не робив та не думав робити, вважаючи всяку демонстрацію радше профанацією свята, яке повинно проходити під знаком поваги і того душевного зосередження, що його вимагають — могили.

Осталися ті самі могили, осталося те саме наше відношення до них, осталась та сама весняна природа. Не змінились людські серця, хоч може більшим горем накипіли. І тому напевне й число тих, що підуть поклонитися могилам у зелено-святочні дні, не буде цьоог року менше, як було минулими роками. Інколи тихою мовчанкою можна промовити голосніше, ніж найголоснішими окликами і співами...

II.

Природа й люди зодягають цвинтар.

(Пів години на Янівському цвинтарі на передодні Зелених Свят).

Культурній людині не важко зрозуміти обурення, яке викликує профанація могили, всеодно — нашого вояка чи нікому невідомої людини. Ключ розуміння цього дає вже той настрій, з яким входите на кожний цвинтар і де холод та тиша, дихнувши на вас чимсь з вічности, ніби кажуть:

Відкрий голову ти, смертний, перед тими, що вже в безсмертність перейшли! Склони чоло, людино суєти і дрібних турбот, перед величю того, що спільне тут усім — смертю! За брамою залиши свою буденність і сучасність з її світлами й тінями, коли входиш між тих, для яких не існує час...

Маю враження, що всі параґрафи залагідні для злочинців, які розривають гроби й нищать нагробники — всеодно чиїх та з яких мотивів.

* * *

Напередодні Зелених Свят, коли львівські цвинтарі стають місцем паломництва всіх українців зо Львова та околиці — цвинтар Янівський має зовсім інший вигляд. Це чудовий, повний сочистої зелені гай, у якому вічна й невмируща весна своєю красою глумиться з людини — проминальної істоти — однаково травою, плющем, повійками й молочієм обіймає люксусові камяні намогильниці, як і прості, протрухлі від старости й забуті, деревляні хрести. Якби не людська рука, що скрізь намагається „направляти" природні зокони, дуже швидко Янівський цвинтар був би парком, такий як Стрийський чи Папарівка. Так — під ногами хрустить тільки-що висипана дрібним шутром стежка, а могили, довкола яких випололи зелень й висипали пісок, підкошена трава й ціла ґама кольористих квіток доказують, що нелегко нам живим рвати звязки з ними — мерцями.

За два дні — їхнє свято! Один день з 365 у році, коли відриваємось від сучасности і пробуємо вдуматись у вічність!...

— Моє поважання! — відриває мене від фільософічних думок знайомий голос. — На прохід? До свояків ідете?

Проти мене стоїть о. К., відомий зо свого оптимізму й бути може тому кількакротний голова Т-ва охорони военних могил у минулих роках.

— Ви, отче, таки далі за всім цим назираєте — йдемо в гору цвинтаря, привитавшись. — Наскільки знаю, тут ваших нікого нема. А може є?

Отець К. може навмисне мовчить кілька кроків. Нестерпна жара й задушлива зелень томлять. Але отець К. простягнув руку:

— А ці не мої? — показує він на ціле поле, засіяне однаковими камяними хрестами, що зневчевя виростає проти нас. — Як гадаєте: не мої?

Ми в самому серці Янівського цвинтаря й тому може серце починає нагальніше битись.

* * *

Погляд не має на чому спинитись. Це те саме враження, яке маєте, дивлячись на чету в лаві чи сотню в марші: всі однакові. Це тільки військо викликує таке враження — і військові однакові хрести военних цвинтарів. Суворих і холодних, але й вимовних цією суворістю.

— Хто це там працює? — не бачу здалека кількох постатей, що викінчують оправу гробів в останньому ряді.

— Студенти. Зголосилися й оправляють. Як що року.

...Пригадую: 18 літ тому, в шестій ґімназійній клясі — це була наша амбіція. Пластовий курінь ім. Петра Сагайдачного брав цей цвинтар, інші — Личаківський. Сходилися ґімназисти й семинаристки з „Василіянок" (пригадуєте?) й видумували ріжні історії й трики, щоб тільки всі могили були найкращі. З варстатів М. Стефанівського при вул. Кордецького тягнули ми сюди все, чим можна було копати, підгортати й возити землю. Панна Ірка М. мала за Янівською рогачкою тітку, забирала нас пятьох-шістьох і ми на розпуку тієї тітки переносили пів її города на могили. Молодші носили воду. Але, коли в суботу під Зелені Свята підлили ми востаннє гроби — о, хтоб тоді памятав про мозолі на юнацьких і дитячих руках, коли їм так гарно влаштувалося їх місце!...

...Пригадую: того року на Зелені Свята коло одного хреста хлипала стара мати. Я і товариш пробували її заспокоїти. Заспокоїлася. Сказала:

— Зпід Чорткова приїхала. Поцілувалаб я щиро тих, що так йому гріб оправили, бо я гадала, що він опущений і це мене боліло...

Ми оба з друзякою переглянулись. Чи йому било так серце, як мені — не знаю. Сотні матерей так думають і так дякують що року.

* * *

Я оповів це все отцеві К., переходячи поміж камяні лави однакових хрестів, ідучи під той найвищий, під яким лежав ґен. М. Тарнавський.

— Вчора я був тут — каже о. К. — і подібна історія. Приходить старший чоловік; з одежі пізнати — робітник, небаатий. „Отче, каже, не знаєте, якби це зробити? Що року поправляв я могилу сам, але цього року навіть часу не маю до 6-тої ввечері. Я хотів би дати пятку комусь, щоб йому гріб оправив". „Кому?" „Ось цей у четвертому ряді пятий від краю — товариш. На моїх руках сконав.."

На цвинтар зайшли якісь два юнаки з оберемком братків-розсади.

— Я післав його до виділового Т-ва охорони военних могил, що був саме на цвинтарі. Як він дякував...

— Отець не знають, як працює сьогодні це Т-во?

— Чому не знаю. Має нині — так бодай говорили на останніх заг. зборах — 29 філій і коло півтори тисячі членів. Це й усі фонди товариства, що опікується 4,200 военними зареєстрованими могилами. Головою, знаєте, хто: дир. П. Кривуцький. Вельми важко працювати тепер, бо й на цей терен поширилася нинішня атмосфера...

Юнаки порозкидали розсаду братків на поодинокі могилки і взялися садити їх. Робили це пильно і жваво.

— Спішитеся? — спитав о. К.

— Отче парох, ми ще маємо з пятьсот штук засадити, їх з міста принесуть...

Наглилися знову над якоюсь могилкою.

* * *

Знаю, що проектували колись памятник на Янівський цвинтар. Час би. Провінція нас випереджує, навіть Рава Руська поставила вже своїм Поляглим відповідний монументальний нагробник долота арт.-різьбаря Сергія Литвиненка. Знаю теж, що був уже публікований проект намогильника на Янівське, роботи молодого, талановитого різьбаря Антона Павлося. Проект чудовий: на високому цоколі жінка тримає на руках юнака, що впав і останнім порухом мязів затиснув у немічній уже правиці меч.

— Не знаєте, отче парох, як з тим памятником справа?

— Не знаю. Знаю, що є комітет, який мав цю справу на увазі. Але скажіть самі: хіба тепер часи для цього?

Часи справді головокружні, дивні, незрозумілі.

...Ми верталися з цвинтаря на Янівськім. Поволі за дерева сховалися камяні хрести і з усіх боків обступила нас сочиста зелень та камяні гробниці. На цвинтарі було доволі людей. Поралися коло могилок своїх найдорожчих. Якась бабуся клячала, оперши бороду на руки й німо дивилася в небозвід над верховіттями дерев. Була ніби символ. Над ким клячала — сином, чоловіком, батьками?

Попри нас перейшло дрібним, школярським кроком десяток дівчаток з квітками в руках. Привиталися з о. К.

— На віки слава. До кого йтете?

— Несемо їм квіти — бадьоро відповіла якась чорнявка. — Щоб їм було гарно...

Під брамою цвинтаря дзвонив настирливо суворою буденщиною трамвай.

Анатоль Курдидик.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У вчорашньому звіті про українську програму на Світовій Виставі через помилку пропущено назвище Мирослава Лехова з Вінніпеґу (Канада), який по мистецьки відтанцював сольо-танець „Козак", здобуваючи від публики бурю оплесків.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. Місячні і заразом піврічні збори Тов. Укр. Січ, від. 170., відбудуться в неділю, 25. червня, в годині 6. вечором в У. Н. Домі, 181-183 Фліт ул. На ці збори обовязком кожного члена прибути для вирівняння важних справ. Припоминаю тим членам, котрі ще не передали ґрошей за тикети або нерозпроданих тикетів з представлення, прийти на збори й вирівняти свої рахунки, щоби відділовий уряд міг прийти точно до рахунків з підприємства. І рівнож припоминаю тим членам, котрі довгують по кілька місяців за свої вкладки до У. Н. Союзу і до Тов. Січи, щоби вирівняли, бо в противнім разі такі члени будуть суспендовані. — Т. Наконечний, фін. секр., 16 Sanford Pl., Jersey City, N. J.

ЯК ГАЛИЦЬКІ УКРАЇНЦІ ВІДГУКНУЛИСЬ НА ВІЙНУ ХМЕЛЬНИЦЬКОГО ПРОТИ ПОЛЬЩІ

(4)

В **Рожнітові** в укріпленому замку схоронилася довколична шляхта з добром, яке вспіла забрати. Здобували замок калуські міщани при допомозі селян із Копанок під проводом Марка Лисовця з Мостиськ, Кадовбного під проводом князя Півторака, з Сівки, Вістови, Пійла, Підмихайля, Довгого, Тужилова, Берлоґів, Новиці, Мислова, Рожнітова, Рівні, Каменя, обох Угринових, Ценяви, Лдзіна, Завоя, Грабівки під проводом **славного свого священика Князівського;** Риснятого, Красного, Лецівки, Дуби, Рипнього, Перегінська, Небилова, Слободи, Ясеня, Сливки, Липівця, Суходолу, Ілемі, Нагрина, Лолина, Ясенівця, Максимівки, Пшеничника, Новошина, Велдіжа, Грабова, Пацикова, Струтина, Лопянки, Райгорода й ін. Тут, як бачимо, злучилися майже всі села калуського і долинського повіту, разом яких 4,000 або й більше людей. З хоругвами, **гарматами,** гаківницями й ін. вдарили насамперед на двір у Топільську, спалили його, потім знищили двір у Рівні та Сваричові і пішли на рожнітівський замок. Шляхта оставила все, а сама втекла „тільки з душами, жінками і дітьми на конях, бо возами було трудно". На милю від Рожнітова, в Велдіжі, здогонили їх. Шляхта пустилася втікати, покинувши все, що була взяла ще зо собою. Багато їх убили, інші на конях або й пішки втікали лісами. Тіла вбитих покинули псам і вовкам. Багато було ранених. Вертаючись у триюмфі, повстанці поділились на гурти і далі били поляків. Так кадовбянські селяни **під проводом князя Кореня** спалили двір у Креховичах, а забрали 66 коней і 86 штук худоби.

Два тижні пізніше злучилися знову всі до походу на **Долину.** Кадовбинці відвідали ще раз Креховичі, знищили млин Потоцького, побили жида-коршмаря і забрали 170 зл. Цим разом спалили теж у Креховичах дім долинського підстарости. В цьому поході взяла теж участь дрібна українська шляхта з того села — Креховецькі.

В Долині кинулися на поляків і жидів. Багато жидів утікло аж у гірську закутину Суходіл. Та повстанці і туди пішли за ними й убили їх 46.

У скаргах поляки жалілися передівсім на калуських міщан і на священика Дунця, а священика Івана з Грабівки називають головним провідником.

Замок у Студінці здобули калуські міщани разом із селянами з Пійла, Довгого, Сівки, Копанок, Кадовбного, Грабівки, Підмихайля, Берлоґів, Каменя, Лдзіня, Угринова, Новиці. Вониж знищили до тла замок у Перегінську, навели селян на двір у Котятичах і спалили його. Між учасниками цього походу акти згадують **попадю Пісочничку з Довгого,** як одну з головних осіб.

Під проводом **священика Івана з Грабівки** селяни озброєні здобули замок у Бережниці. В їх руки попали всі перенесені туди поляками річи, головнож ріжна зброя, порох, ладунки, кулі, рушниці й ін. Замок підпалили. Пан післав ще заздалегідь коні до Ясеня і там поручив своїм підданим стерегти їх. Та **угринівський священик Іван Малишкович** зібрав людей удруге і забрав коні. Коло 11. листопаду **священик Іван із Грабівки** повів селян на двір у Зборі та спалив його. Коло 2. грудня він же з селянами з Пійла, Довгої, Мостиськ, Копанок і Кадовбної знищив шляхотські двори в Голині та Сівці. Селяни з Берліг і Довгого із **священиком Степаном** зібрали більшу громаду з сусідніх сіл і вже тоді, як козаки уступили з Калуша, напали на двір у Тужилові та спалили його. Пан із родиною втік.

Про самий **Галич** не знаємо нічого, хіба, що це місто було значно знищене і при тім потерпіли судові книги. В Колодієві в замку все порубали, відси пішли до Луки, де в замку довколична шляхта переховувала свої річи. Тут головним провідником виступав Іван Мельник із Колодієва, крім того **священики:** Іванашко з Довгої, Тимофій і його два сини та брат з Нижної Довгої. Селяни з Темеровець і Медині зо священиком вбили шляхтича Бельського, який блукав по лісах разом із іншою шляхтою.

З **Підгаєць** утікали жиди, ратуючи купецькі товари. В Луці вони відпочивали та попасали втомлені коні. Селяни, побачивши навантажені вози, дали знати до Цвітової. Тут сказали їм платити мито. Втікачі дали, та селяни все ще видумували ріжні перешкоди, щоб зупинити жидів до ночі. Жиди здогадувались чогось недоброго і післали тайком двох зпоміж себе до якогось шляхтича Ленчовського, просячи помочі, щоб могли передістатися за село. Ленчевський заспокоїв жидів та не радив пускатися в дорогу, лише заночувати в селі. Жиди заночували. На світанку побудились наслідком якогось крику. Це тамошні селяни і довколичні напали на них, одних повбивали, інших поранили тяжко, вози порозбивали, а крам забрали. Тепер надїхав цей жидівський опікун Ленчевський, став сварити на селян, силою відібрав селянам частину краму та хоч жиди просили, щоб віддав їм, не віддав, а жидів нагнав з нічим.

У Войнилові дідич із Дуброви переховував дещо в українського священика Корчака. За згодою священика селяни рознесли шляхотське добро до чиста.

В **Жидачеві** міщани повстали під проводом священика Ілька від св. Миколи, напали на замок і заподіяли велику шкоду. **Журавенські** міщани виступили під проводом свого священика та міщанина Свиста в походах по околиці. Коли держівський дідич Ян Ґадлінський схоронився у стрийськім замку від козаків, кількадесять селян на конях і піхотою впали з криком: Галай! галай до Держова, вдарили на двір, службу порозганяли та забрали худобу.

В **Дрогобичі,** який приготовився до оборони, було багато українців. Вони післали кількох зпоміж себе до козаків і заохочували їх іти на Дрогобич. Українці позносили свої річи до церкви, так, що не знали про це ні поляки ні жиди. Коли козаки підійшли під саме місто, міщани з валів стали на них стріляти. Тоді українці стали кричати: „Не стріляйте, бо погубите себе і нас!" і стали втікати до своєї церкви, окруженої муром і валом, забравши з собою і зброю. На решту міщан упав страх, вони пустилися також утікати. Козаки ввійшли без перешкоди в місто, ввійшли до костела та забрали зложене шляхотське майно. Козаки побули довший час у місті. Дрогобицький священик Чорнохресний і міщани Росолович та Березович гостили два тижні козацьку старшину. Та як козаки відійшли, надійшло польське військо від Стрия. Українці-міщани пішли аґітувати по селах, що відбивати місто. З двома тисячами селян здобули знову Дрогобич і вчинили різню. Ця одностайність міщан із селянами ставить тодішніх дрогобицьких українців на однім із перших місць у війні за волю України в 1648. р.

Власниця Криниці (коло Railway Мединич) скаржилася на селян, що вони, „покладаючи надію на козаків, напали збройно нічю на двір". Пані втекла, а селянам казала перегнати худобу до Стрия. Селяни не послухали, а худобу віддали козакам. У Східниці ціла громада зруйнувала замок і підпалили, закопані скрині відкопали.

Про **Підгайці** знаємо небагато. Дідич Замеховський гнав худобу у Польщу та підгаєччани відібрали. Деякі річи Замеховського були скриті в підгаєцького міщанина Северина. Ці річи дісталися в руки повстанців. Проводив повстанцями сам **підгаєцький війт** Більдага. Селяни Губина, Бердиковець, Семиковець, Медики, Медухи пустили з димом двори своїх дідичів, у Медусі зруйнували солодівню, ліси вирубали. Селяни Липиці Долішньої брали в повстанні живу участь усю осінь. Дідич у Сернках покинув свій замок, з возами, жінками, дітьми і худобою утік на захід, а в замку оставив службу, щоб боронила оставлене добро.

(Дальше буде).

КАСОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ЗА ТРАВЕНЬ 1939 РОКУ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	314.90	165.	45.88
2.	205.51	166.	52.73
3.	111.72	167.	109.90
4.	81.39	168.	206.68
5.	233.99	169.	43.16
6.	30.36	170.	200.43
7.	262.17	171.	71.16
8.	229.52	172.	43.63
9.	179.36	173.	88.50
10.	182.08	174.	30.50
11.	95.03	175.	196.91
12.	122.97	176.	190.41
13.	67.62	177.	126.88
15.	24.65	178.	172.74
16.	86.69	179.	241.26
17.	72.60	180.	49.84
18.	118.56	181.	117.87
19.	14.87	182.	190.30
20.	306.88	183.	156.57
21.	130.14	184.	21.90
22.	111.42	185.	80.76
23.	55.77	186.	67.59
24.	100.37	187.	32.29
25.	113.56	188.	56.48
26.	35.75	189.	8.07
27.	61.35	190.	40.77
28.	140.02	191.	153.32
29.	165.71	192.	146.92
30.	78.12	193.	111.87
31.	202.53	194.	37.64
32.	29.60	195.	58.36
33.	114.40	196.	54.38
34.	42.29	197.	34.39
35.	70.24	198.	53.33
36.	141.19	199.	34.44
37.	97.57	200.	187.08
38.	217.59	201.	42.85
39.	91.36	202.	39.67
40.	20.47	203.	35.23
41.	20.58	204.	1,174.85
42.	215.28	205.	19.85
43.	63.80	206.	485.95
44.	128.72	207.	70.62
45.	316.47	208.	32.77
46.	26.18	209.	77.23
47.	50.54	210.	73.78
48.	52.50	211.	186.48
49.	17.96	212.	63.28
50.	164.38	213.	297.72
51.	70.60	214.	39.36
52.	90.03	215.	26.23
53.	115.70	216.	32.91
54.	51.08	217.	462.41
55.	52.77	218.	246.08
56.	153.38	219.	236.24
57.	164.06	220.	191.94
58.	158.85	221.	590.85
59.	180.45	222.	15.81
60.	37.06	223.	327.72
61.	21.87	224.	29.34
62.	113.27	225.	29.04
63.	330.34	226.	65.08
64.	118.36	227.	51.11
65.	242.63	228.	76.94
66.	111.60	229.	185.64
67.	194.11	230.	256.41
68.	19.56	231.	18.98
69.	154.90	232.	62.67
70.	277.64	233.	35.25
71.	40.70	234.	166.05
72.	64.85	235.	143.05
73.	102.95	236.	169.19
74.	30.59	237.	248.50
75.	142.74	238.	212.09
76.	766.24	239.	327.72
77.	83.16	240.	86.10
78.	83.00	241.	120.42
79.	14.71	242.	119.11
80.	44.22	243.	75.98
81.	136.45	244.	21.89
82.	60.12	245.	107.76
83.	187.42	246.	67.01
84.	56.98	247.	259.11
85.	174.27	248.	67.04
86.	226.51	249.	39.30
87.	176.90	251.	241.20
89.	29.39	252.	102.67
90.	259.94	253.	97.75
91.	349.08	254.	150.10
92.	24.54	255.	66.23
93.	50.63	256.	67.08
94.	406.94	257.	33.39
95.	39.15	258.	30.72
96.	158.73	259.	215.32
97.	169.59	260.	53.81
98.	145.40	262.	73.81
99.	200.91	263.	55.01
100.	96.97	264.	86.24
101.	42.56	265.	41.22
102.	593.38	266.	109.78
103.	120.11	267.	103.57
104.	305.71	268.	108.42
105.	179.09	269.	37.67
106.	285.22	270.	227.94
107.	40.98	271.	90.51
108.	109.12	272.	38.20
109.	140.35	273.	147.64
111.	35.61	274.	195.84
112.	284.98	275.	90.78
113.	69.62	276.	382.74
114.	55.32	277.	256.55
115.	26.46	278.	36.05
116.	54.43	279.	18.76
117.	144.34	280.	216.58
118.	121.89	281.	176.19
119.	37.82	282.	229.56
120.	169.37	283.	139.30
121.	151.55	284.	85.65
122.	55.45	285.	16.95
123.	172.72	286.	69.19
124.	106.28	287.	30.42
125.	98.08	288.	256.80
126.	109.12	289.	38.08
127.	195.86	290.	67.35
128.	24.21	291.	186.04
129.	38.42	292.	615.93
130.	445.65	293.	60.60
131.	17.50	294.	41.45
132.	162.10	295.	189.28
133.	233.25	296.	288.19
134.	94.15	297.	23.38
135.	139.96	298.	95.57
136.	179.75	299.	51.75
137.	182.30	300.	139.66
138.	74.76	301.	164.68
139.	74.67	302.	10.11
140.	83.60	303.	69.59
141.	82.06	304.	85.14
142.	129.87	305.	73.29
143.	149.27	306.	34.91
144.	51.21	307.	47.07
145.	56.46	308.	158.63
146.	159.02	309.	35.08
147.	489.68	310.	108.23
148.	31.75	311.	26.24
149.	55.38	312.	122.50
150.	46.87	313.	8.87
151.	146.50	314.	13.88
152.	56.89	315.	24.25
153.	9.57	316.	285.29
154.	39.08	317.	91.38
155.	469.94	318.	140.19
156.	105.32	319.	90.24
157.	20.99	320.	131.01
158.	243.81	321.	74.12
159.	75.21	322.	60.03
160.	120.75	323.	80.03
161.	196.02	324.	183.56
162.	75.42	325.	120.00
163.	129.69	326.	117.65
164.	179.81	327.	43.52

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
328.	24.47	374.	70.03
329.	61.62	375.	110.60
330.	149.64	376.	28.51
331.	65.79	377.	17.53
332.	75.12	378.	29.29
333.	130.28	379.	105.48
334.	241.49	380.	24.25
335.	48.12	381	29.50
336.	223.61	382.	40.31
337.	21.18	383.	196.60
338.	278.62	384.	38.11
339.	103.94	385.	272.23
340.	21.26	386.	23.44
341.	86.53	387.	21.78
342.	179.29	388.	176.68
343.	67.23	389.	31.58
344.	82.38	390.	188.02
345.	92.88	391.	4.53
346.	17.66	392.	21.53
347.	146.00	396.	110.55
348.	32.26	397.	21.08
349.	50.81	399.	26.09
350.	148.85	400.	91.31
351.	47.11	401.	45.09
352.	84.56	402.	19.90
353.	38.23	403.	286.12
354.	16.03	404.	75.84
355.	66.18	405.	117.34
356.	31.37	406.	221.17
357.	62.70	407.	58.77
358.	77.15	408.	31.29
359.	80.71	409.	71.80
360.	14.29	410.	14.44
361.	1,325.12	411.	51.90
362.	63.78	412.	52.20
363.	123.44	413.	25.58
364.	495.37	414.	20.04
365.	94.18	416.	50.37
366.	22.02	417.	2.43
367.	355.49	418.	5.39
368.	42.09	419.	66.28
369.	246.38	421.	26.96
370.	249.19	422.	13.37
371.	195.91	423.	10.16
372.	51.37	424.	11.74
373.	40.28	425.	33.51

Доплачено до членів Зг. Бр. з фонду Зг. Братств ____ 367.47

З місячних вкладок нових родів обезпечення ____ $50,806.59

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	12.00	225.	14.54
2.	4.29	230.	3.81
3.	2.42	234.	20.21
8.	98	237.	2.68
19.	1.58	243.	18.23
28.	12.03	245.	3.08
30.	11.32	257.	3.87
33.	7.91	262.	1.41
37.	16.20	268.	2.93
39.	32.02	274.	1.49
65.	14.02	275.	1.26
69.	3.32	276.	3.54
70.	3.80	277.	2.02
83.	2.86	278.	1.15
90.	14.84	282.	3.55
101.	2.84	283.	1.53
102.	4.96	284.	90
106.	7.23	286.	36.07
108.	8.61	288.	2.40
112.	6.53	292.	1.83
117.	4.46	298.	3.05
125.	3.61	305.	8.31
127.	5.65	316.	1.41
139.	2.35	321.	5.01
142.	10.37	322.	1.31
143.	11.25	328.	2.01
147.	28.16	334.	2.28
151.	6.04	335.	6.34
161.	1.92	336.	7.99
170.	12.93	342.	20.33
181.	1.57	345.	2.65
185.	6.68	349.	5.24
189.	3.49	358.	1.62
194.	81	361.	2.48
206.	5.45	367.	3.51
208.	2.48	370.	15.74
209.	4.26	371.	1.30
216.	14.85	384.	28.93
217.	2.74	388.	17.56
221.	8.20		

З місячних вкладок старого роду обезпечення ____ $ 570.60

З місячних вкладок від членів	$51,377.19
Процент від морґеджів	2,157.70
Процент від бондів	2,273.13
Процент від позичок	527.65
Рент від реальностей	12,674.45
Продаж ювилейної книги	24.75
Зворот надвишки заплаченої за лайсенс	10.00
Уневажнена нагорода предсідника і касієра	50
Вичеркнено позички тих членів, що суспендовані та вибрали позичками всю свою резерву	16,769.54
Сплати морґеджів	5,618.29
Сплати позичок	1,963.23
Сплата нота	25.00
Продаж реальности	1,500.00
Продаж бондів	50,206.86
Заробок на бондах	153.14
Сирітські части по бл. п.:	
в. 295 Когут Іван	700.00
в. 388 Судчак Микола	500.00
в. 136 Куренко Андрій	31.00
Разом	$146,512.43

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 9 Панкевич Андрій	$ 1,000.00
в. 130 Марків Михайло	1,000.00
в. 138 Бонк Іван	1,000.00
в. 168 Тимків Іван	1,000.00
в. 169 Ґудзовський Стефан	500.00
в. 180 Мончак Гелена	1,000.00
в. 186 Притульська Пелягія	1,000.00
в. 198 Сисак Йосиф	1,000.00
в. 218 Фроґомирецький Мик.	750.00
в. 255 Сидоряк Лешко	500.00
в. 257 Фурка Василь	1,000.00
в. 295 Когут Іван	1,000.00
в. 325 Ніздропа Михайло	500.00
в. 332 Туранська Марія	1,000.00
в. 342 Гайдук Семен	1,000.00
в. 354 Романик Юрій	1,000.00
в. 388 Судчак Микола	500.00
в. 406 Лапінецький Юрій	1,000.00

Інші виплати посмертного фонду:

Грошеві звороти нових родів обезпечення	2,554.96
Вартісні звороти в готівці з позичок тих членів, які вибрали всю свою резерву	16,769.54
Процент на закуплених бондах	617.92
Премія і процент на закуплених морґеджах (F.H.A.)	1,530.64

Виплати сирітського фонду по бл. п.:

в. 136 Куренко Андрій	31.00
в. 157 Гайдук Олекса	335.83
в. 216 Микитюк Марія	78.31
в. 241 Мельник Йосиф	298.33
в. 247 Матущак Бронислав	183.24
в. 251 Страп Михайло	102.00
в. 301 Янковський Антін	1,000.00
в. 301 Дідух Марія	50.00
Кошти правні при виплаті посмертних запомог	50.00

Запомоги з запомогового фонду:

в. 2 Шиманський Іван	25.00
в. 16 Брега Анна	35.00
в. 29 Коваль Михайло	35.00
в. 30 Величко Розалія	25.00
в. 42 Непик Теодор	50.00
в. 44 Шеляк Андрій	50.00
в. 52 Грибик Василь	25.00
в. 63 Гоменда Анастасія	25.00
в. 70 Туринчак Василь	50.00
в. 85 Палагнюк Іван	35.00
в. 98 Піданий Іван	35.00
в. 99 Ільків Яків	35.00
в. 109 Галас Петро	35.00
в. 109 Кендза Михайло	35.00
в. 112 Крива Марцеля	25.00
в. 114 Санчук Юрій	25.00
в. 121 Яворський Стефан	35.00
в. 121 Кубітович Петро	35.00
в. 127 Качор Василь	35.00
в. 130 Бурдиян Стефан	15.00
в. 158 Ліпський Іван	35.00
в. 158 Зварич Параскевія	35.00
в. 161 Яворська Анна	25.00
в. 177 Ґурняк Андрій	35.00
в. 177 Буковський Іван	35.00
в. 177 Олійник Текля	25.00
в. 181 Ірза Йосиф	50.00
в. 204 Стахницький Григорій	35.00
в. 206 Виспянська Катерина	25.00
в. 206 Комоніцький Лука	25.00
в. 209 Голуб Йосиф	35.00
в. 217 Костів Іван	35.00
в. 217 Тимків Теодор	25.00
в. 237 Косенюк Михайло	35.00
в. 237 Крука Михайло	25.00
в. 251 Дзівік Михайло	35.00
в. 251 Тритяк Іван ст.	35.00
в. 254 Шибелик Іван	35.00
в. 259 Щербата Катерина	15.00
в. 266 Ковальчук Михайло	35.00
в. 269 Чорнокролюк Катер.	25.00
в. 278 Гавришків Параскевія	25.00
в. 282 Малимон Михайло	35.00
в. 282 Шкляренко Іван	35.00
в. 310 Більський Михайло	35.00
в. 310 Шимко Василь	35.00
в. 336 Каплиш Олекса	35.00
в. 342 Швайлик Анна	25.00
в. 352 Пацановська Марія	25.00
в. 359 Біловус Марія	25.00
в. 361 Добрянський Іван	75.00
в. 361 Дубик Прокіп	50.00
в. 361 Баран Данило	50.00
в. 361 Панчишин Теодор	35.00
в. 364 Білаш Марія	25.00
в. 371 Олексів Марта	25.00
в. 370 Рошка Микола	35.00
в. 370 Рошка Ксеня	35.00
в. 370 Сампара Анастасія	35.00
в. 385 Віцента Олена	35.00
в. 385 Кошляк Гавриїл	35.00
в. 401 Копильчак Михайло	35.00
в. 405 Опришка Фенні	25.00

Виплати народного фонду:

Вислано на Рідну Школу згідно з ухвалою річного засідання	250.00
Вислано на поміч Лемківщині	150.00

Виплати з фонду Згоди Братств:

Доплачено до місячних вкладок за членів Згоди Братств	367.47

Виплати адміністраційного фонду:

Укр. Пресова і Книжкова Сп. за орган	3,595.00
Нагороди за нових членів	1,087.00
Спортова акція	935.05
Платня головного уряду	825.00
Рент за офіси У. Н. Союзу	500.00
Кошти подорожей і репрезентації	470.51
Платня помічних сил	342.85
Почта, телефон і інші видатки	276.10
Справи правні	152.00
Офісові прибори	118.60
Укр. Пресова і Книжкова Сп. за друки і праці	116.83
Оголошення	87.50
Фотографічні знимки аплікацій і інші друки	81.46
Лікарі за нових членів	18.00
Підставка для машини до писання чеків	17.20
Асекураційний журнал	3.89

Інші виплати:

Податок, вода, світло і інші видатки на реальностях	15,041.06

Виплати фонду обезпеки інвестицій і смертности (Contingent Fund):

Направи реальностей	1,500.00

ВЕЛИКИЙ НАРОД!
ВЕЛИКИЙ РІК!
ВЕЛИКИЙ ЧОЛОВІК!

Все це зійшлося до купи, коли Україна під проводом гетьмана ІВАНА МАЗЕПИ виповіла Московщині боротьбу на життя й смерть.

Знаменитий український історичний повістяр
ФЕДІР ДУДКО
описав по майстерськи ці часи в своїй прекрасній повісті

ВЕЛИКИЙ ГЕТЬМАН

Читач пізнає не лише історію українського народу в цю важливу епоху, але й життя-буття українського народу в усіх його верствах, а передовсім козацтва, що на своїх плечах переносило головну вагу боротьби за самостійність українського народу.

238 сторін.
З гарними ілюстраціями й окладинкою роботи артиста М. Бутовича.
Ціна $1.75.
Замовляйте в книгарні Свободи:

"SVOBODA"
P. O. Box 346
Jersey City, N. J.

Інвестиції готівки:

Інвестовано в бондах	67,150.00
Інвестовано в морґеджах	71,849.24
Позички членам	5,835.74
Разом	$212,207.27

ЗІСТАВЛЕННЯ:

Готівка з кінцем квітня 1939 р. осталася	$290,301.70
Прихід за травень	146,512.43
Разом	$436,814.13
Розхід за травень	212,207.27
Готівка з кінцем травня 1939 р. остається	$224,606.86

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 224,606.86
Морґеджі	1,418,754.49
Бонди	1,522,291.06
Реальности	1,161,751.12
Позички	568,709.63
Друкарня і книгарня	18,283.59
Ноти	2,925.00
Разом	$4,917,321.75

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпечення	$4,103,702.95
Адміністраційний фонд	179,738.49
Запомоговий фонд	80,106.21
Конвенційний фонд	27,937.83
Народний фонд	2,483.74
Contingent Fund for Protection of Investments and Insurance	224,468.00
Посмертний фонд старого роду обезпечення	68,700.59
Резервовий фонд	11,656.27
Сирітський фонд	175,638.96
Фонд Згоди Братств	42,888.71
Разом	$4,917,321.75

М. Мурашко, гол. предсідник
Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

Знавець людей.

До дверей дому стукає сильний, здоровий мужчина, але в убранні занедбаний і опущений. Він просив дещо попоїсти. Господиня дому, оглянувши мужчину, каже: „Чому ви властиво ходите жебрати. Такий здоровенний чоловік, аж проситься де стати до праці!"

„Так, прошу пані, дійсна правда", відповів мужчина, „але скажіть мені, чому ви така гарна жінка й не йдете до фільми, а марнуєте свою красу між горшками в кухні?"

Ще ніколи в житті жебрак не їв такого смачного обіду, як того дня.

—o—

Нема небезпеки.

Мати: — Відложи молоток, Петрусю, бо можеш вдаритися в палець.

Петрусь: — Не бійся, мамо, цвях тримає Маруся.

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	1.80	136.	4.05
2.	12.15	137.	1.13
4.	45	138.	75
5.	68	140.	2.00
6.	15	141.	1.13
7.	7.87	142.	5.18
8.	67	144.	1.50
9.	1.15	145.	35
10.	67	146.	1.90
11.	1.45	147.	10.58
12.	25	148.	25
15.	45	150.	5.00
18.	25	151.	45
20.	6.30	154.	90
21.	90	155.	1.35
22.	2.83	156.	2.00
23.	1.35	158.	90
24.	67	161.	1.35
28.	45	162.	1.15
29.	2.25	163.	50
30.	2.47	164.	10.35
31.	1.35	165.	6.85
33.	8.55	167.	5.63
34.	2.92	170.	1.80
35.	1.80	173.	1.28
36.	75	175.	4.95
38.	3.15	176.	4.50
39.	45	177.	1.00
42.	1.80	178.	75
43.	4.03	179.	45
44.	90	180.	1.58
45.	1.80	182.	25
48.	90	183.	2.92
50.	25	185.	88
52.	50	186.	3.18
53.	3.15	188.	98
56.	6.75	191.	90
57.	2.00	193.	1.00
58.	45	194.	1.13
59.	2.70	198.	50
60.	22	200.	4.50
61.	45	203.	70
63.	5.17	204.	48.38
64.	1.35	205.	45
65.	1.25	206.	90
67.	1.35	207.	2.04
70.	45	210.	68
71.	3.33	212.	2.25
74.	8.00	213.	1.80
75.	45	214.	13
76.	20.70	217.	90
77.	90	218.	1.58
82.	25	219.	7.65
83.	1.58	221.	5.18
84.	68	222.	1.15
85.	3.38	223.	3.85
86.	3.15	225.	68
87.	45	227.	23
90.	6.80	230.	7.88
91.	45	231.	2.47
92.	80	232.	23
94.	9.23	233.	3.00
95.	75	234.	50
96.	3.60	235.	45
97.	45	237.	90
98.	68	238.	11.50
99.	1.00	239.	18.00
100.	1.35	243.	2.43
102.	5.85	245.	23
104.	65	247.	1.35
105.	4.50	248.	5.65
106.	2.03	251.	6.53
108.	45	252.	5.63
109.	2.25	253.	1.35
112.	1.35	254.	6.30
115.	1.00	258.	45
116.	1.35	259.	4.28
118.	1.80	260.	1.58
120.	90	262.	3.75
121.	1.58	266.	4.05
122.	1.23	267.	45
123.	3.15	268.	90
124.	90	270.	2.25
125.	4.05	271.	1.80
126.	23	272.	2.70
127.	1.35	273.	45
128.	2.93	274.	6.08
130.	1.25	276.	1.25
132.	68	277.	8.10
133.	1.00	280.	9.68
135.	4.30	281.	2.70

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
282.	2.48	350.	4.30
283.	90	353.	1.80
284.	45	356.	4.03
287.	1.58	357.	23
288.	23	358.	2.70
291.	23.40	359.	2.25
292.	13.73	361.	13.50
293.	90	362.	25
295.	3.15	363.	24
296.	23	364.	2.48
299.	45	365.	1.13
300.	2.47	369.	3.60
301.	1.00	370.	90
302.	1.10	371.	3.83
304.	45	373.	68
305.	45	375.	1.80
309.	35	379.	2.49
310.	90	380.	4.28
312.	1.80	381.	90
313.	25	383.	2.25
318.	90	384.	30
319.	5.65	385.	1.35
320.	90	387.	25
321.	1.13	388.	3.60
323.	90	389.	1.58
324.	68	390.	6.98
325.	1.00	396.	3.60
329.	25	399.	25
330.	2.25	400.	2.25
331.	90	402.	90
332.	90	403.	1.05
333.	2.08	406.	1.12
334.	2.93	407.	15
336.	25	409.	2.70
338.	4.95	413.	3.15
341.	3.15	414.	68
342.	90	418.	45
344.	1.80	419.	3.37
346.	33	421.	2.95
347.	45	422.	1.35
348.	3.15	425.	4.27
349.	45		

З місячних вкладок від членів	$ 701.72
Звільнення членів від плачення місячних вкладок (дивіденда)	1,977.75
Процент від морґеджів	857.94
Процент від бондів	125.00
Рент від реальностей	714.00
Сплати морґеджів	391.66
Разом	$4,768.07

РОЗХІД:

Виплати з посмертного фонду по бл. п.:

в. 70 Паньків Богдан	$ 500.00
в. 180 Бончак Гелена	286.00
в. 324 Туркот Володимир	296.00

Інші виплати посмертного фонду:

Грошеві звороти нових родів обезпечення	106.91

Виплати з фонду адміністраційного:

Українська Пресова і Книжкова Сп. за укр. тижневик	475.00
Платня помічних сил	319.28
Українська Пресова і Книжкова Сп. за друки	37.84

Інші виплати:

Дивіденда членам (звільнення членів від плачення одної місячної вкладки)	1,977.75
Податок, вода, опал, світло і інші видатки на реальностях	693.00
Разом	$4,691.78

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем квітня 1939 р. осталася	$55,712.47
Прихід за травень	4,768.07
Разом	$60,480.54
Розхід за травень	4,691.78
Готівка з кінцем травня 1939 р. остається	$55,788.76

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 55,788.76
Морґеджі	157,506.83
Бонди	181,682.07
Реальности	55,650.92
Позички	186.00
Разом	$450,814.58

Стан довжний:

Посмертний фонд	$347,845.46
Адміністраційний фонд	102,969.12
Разом	$450,814.58

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

СТЕРЕЖІТЬСЯ ПОЗИЧКОВИХ ОШУКАНЦІВ

Державне видавництво Департаменту Рільництва Злучених Держав випустило показник консумента („Консумерс Ґайд"), у котрім надруковано осторогу, як берегтися позичкових ошуканців, котрих то звичайно називають „лон шаркс". Там говориться, що ті лихварі, які, між іншим, ведуть свій інтерес неправно, діставши в руки клієнта, беруть від нього за позичку 500, 1,000 або навітх 2,000 процентів, тоді, коли правні позичкові інституції побирають за такі позички лише два до три і пів відсотка.

Часто буває так, що як хто хоче дістати позичку на скору руку, то не розпитує, чи той, у кого він зичить гроші, веде свій інтерес правно, чи ні. Зичить чоловік, скажім, $20 до часу одержання наступної робітничої заплати і годиться тоді віддати $22. В такім випадку він платить за позичку 520 процентів.

Одначе буває ще гірше. Як такі лихварі дістануть чоловіка у свої руки, то він пропав. Вони звичайно ведуть справу так, щоб він не віддавав позичку, але щоби платив від неї процент. До цього вони вживають ріжних підступів, якими звичайно так чоловіка обмотають, що він платить не лише проценти за позичку, але й проценти від процентів.

Звичайно буває так, що процент переростає позичену суму і тоді такий „костумер" іще раз зичить гроші в того самого лихваря на заплачення проценту від першої позички. Щодо метод, якими послугуються лихварі в таких випадках, то нюйорський прокуратор каже, що їм нема кінця. Лихварі звичайно страшать свою жертву, що донесуть про цю справу її працедавцеві і що вона може стратити працю, або що підуть до суду, і так далі. А як чоловік намагається віддати позичку і покінчити з лихварами, тоді вони йдуть так далеко, що вживають фізичної сили, щоби примусити свою жертву платити їм проценти.

Прокуратура час від часу робить нагінку та таких лихварів і декого з них саджає за крати, але назагал лихварі це незвичайно спритні люди і вміють висмикнутися з рук поліції. А до того в багатьох стейтах Злучених Держав іще нема відповідного закону відносно малої позички грошей. Лихварі користають із того і наживаються людською працею. Якщо де є такий закон, який перешкоджує їм використовувати вбогих людей, то вони вміють його оминути. Наприклад, там, де закон строго карає за побирання великих процентів від малих позичок, лихварі оминають його в той спосіб, що нібито не позичають потребуючому чоловікові грошей на процент, але даючи йому гроші, кажуть, що вони купують його заробітну заплату. Очевидно, як та заплата виносить наприклад $25, то лихвар купує її за $20. В такий спосіб він і зпід закону висмикнувсь і гроші заробив.

У багатьох стейтах вже є такі закони, які не дозволяють „купувати" заробітної платні, але лихварі вже і там знайшли спосіб, як можна натягати людей і не попасти за крати. Позичаючи людині гроші, лихварі кажуть їй підписати вексель з правно означеним процентом, а на ділі беруть від неї багато більше. Якщо це їм не вдасться, то лихварі, наприклад, даючи людині $25 позички, підсувають їй до підпису вексель на $40. Як уже вексель підписаний, тоді лихвар „продає" позичаючому за $15 якусь безвартісну річ. Таким чином він і процент добрий злупив і від правно заслуженої кари викрутився. Буває і так, що щоб дістати позичку, треба комусь за неї поручитись. Лихварі підсувають власного ручителя, але кажуть позичаючому солоно за це йому платити. Лихварі це такий народ, перед котрим треба дуже стерегтися.

Кажуть, що вони позичають людям від 150 до 200 міліонів долярів річно. У Злучених Державах вже орґанізуються кредитові юнії, які будуть освідомлювати американське громадянство з ріжними формами кредиту.

Всі, кого лихварі натягнули, можуть шукати безплатної помочі й оборони в „Лігел Ейд Сосайетіс", або вдаватися прямо до місцевого прокуратора. Нижчі місцеві суди („Смол Клеймс Кортс") можуть також багато помогти ошуканим лихварами людям.

Показник „Консумерс Ґайд" говорить, що в модернім індустріяльнім світі нагода сталого заробітку могла би багато причинитися до ліквідації лихварства. Лише нормальні економічні відносини здержать людей від руйнуючого кредиту.

ФЛІС.

В суді.

До судової розправи покликано одно подружжя за свідків. Вона висока і груба, він низенький і сухорлявий. По зложенні нею зізнання суддя звертається до її мужа: „Все те, що оповіла ваша дружина, є неправдою. Я не повірив ані в одно її слово, що ви на це?"

„Так, пане судде" — глянувши скоса на свою дружину. — „Ви можете собі на те позволити, але я, на жаль, мушу!"

—o—

В суді.

— Пане меценасе, хто є той чоловік, що так сердечно стискав вам перед хвилиною руку та дякував вам? Чи ви його оборонили?

— Ні, я боронив його жінку і вона дістала два роки...

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА ТРАВЕНЬ 1939 РОКУ

НОВІ ВІДДІЛИ:

Зорганізовано отсі нові відділи У. Н. С.: **число 420, в Шарон, Па., і число 426, в Сентралія, Па.**

ЗЛУКА ВІДДІЛІВ:

Тов. „Січ", відділ 282, злучився з відділом 39, Бр. св. Петра і Павла, створивши один відділ, число 39, під назвою „Укр. Тов. Січ під покр. св. Ап. Петра і Павла".

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 7. Касарда Іван.
В. 9. Шепта Ольга, Свет Йосиф.
В. 22. Чуй Павло, Чуй Ванда, Каня Зофія, Сведа Петро, Гук Генрій, Мокрицький Володимир Е., Сведа Стефанія, Ягущак Йосиф, Стефанко Іван С., Шедляк Стефан С., Шедляк Анна, Ранд Амелія, Ягущак Олена.
В. 23. Марчак Михайло.
В. 25. Поліщук Катерина, Шеротська Надя.
В. 29. Ґловацький Теодор.
В. 36. Йоган Анна.
В. 39. Оринич Семій.
В. 45. Дубас Іван, Василенко Анна.
В. 47. Дябло Марія.
В. 48. Томашевська Марія.
В. 50. Гармич Катерина, Гармич Василь, Пошивак Володимир, Яців Василь, Каршин Наталка, Бурич Анна, Долик Володимир, Ходоровська Франка.
В. 69. Ситник Мартин, Слива Стефан.
В. 74. Мудрак Катерина, Мудрак Дмитро.
В. 112. Космос Марія, Лазука Ірина, Лазука Емілія, Загута Евфрозина.
В. 125. Ґенюк Перла.
В. 130. Яремій Юрій П.
В. 136. Войнар Анна, Кізік Іван, Войнар Яким, Гованець Йосиф, Войнар Іван.
В. 139. Феркалюк Бруно, Феркалюк Едвард, Феркалюк Честер.
В. 146. Гищук Дмитро, Гищук Іван, Гищук Петро.
В. 147. Клапко Петро.
В. 148. Біленький Йосиф.
В. 155. Чабрак Розалія, Ханевич Розалія.
В. 157. Гавришко Іван, Свокла Михайло.
В. 158. Малицький Володимир П.
В. 160. Алтман Анна, Білоус Марія.
В. 163. Леслій Едвард С., Леслій Стефанія, Труш Володимир В.
В. 170. Безушко Ірина.
В. 171. Костирка Стефанія.
В. 180. Мончак Вілям, Мончак Стела.
В. 191. Мельник Онуфрій, Дремух Ольга.
В. 201. Юсела Ваш, Юселя Марія.
В. 204. Ґураль Ґреґорій, Ґураль Петро, Мартінович Іван, Берків Володимир, Голодриґа Дмитро, Дідуник Микита, Синявський Іван, Кучма Михайло, Ґроцький Евстахій, Павлишен Марія, Коїт Михайло, Козар Іван, Сліпий Родіон, Фенчинська Розалія, Павлишин Іван.
В. 206. Косюк Росел, Мельник Стефан.
В. 211. Демкович Іван, Ґеба Іван С., Гузар Михайло.
В. 217. Тиха Варвара.
В. 218. Вітичин Карло.
В. 219. Максимич Варвара, Іваник Зофія, Іваник Яків.
В. 221. Васевич Никола, Дідух Михайло, Дідух Берниса, Гринчишин Павло.
В. 224. Білий Анна, Дорожинська Анна, Вожний Стефан.
В. 228. Юренко Олена.
В. 242. Криба Анна.
В. 254. Гавалис Анна, Гаврилич Катерина, Олярчик Вілям.
В. 255. Сидоряк Марія.
В. 259. Дібуляк Біл.
В. 261. Ґлива Григорій.
В. 262. Придун Тарас, Насінка Петро.
В. 264. Турко Никола.
В. 267. Гавриш Катерина.
В. 270. Василюк Олена.
В. 274. Кіхтан Михайло, Платек Стефан З.
В. 277. Солецька Павлина Ф., Мартинюк Андрій, Даум Катерина, Бойко Марія, Дерлиця Вілям.
В. 280. Таращук Теодор.
В. 284. Хома Варвара, Хома Михайло.
В. 288. Данилюк Олекса.
В. 291. Туцький Петро, Пелих Олена, Голинський Михайло.
В. 292. Посивак Йосиф, Михальчук Мирослав, Чмир Евген.
В. 301. Пусчик Стефан.
В. 316. Бойко Марія, Димкар Михайло, Кучмій Володимир.
В. 319. Мирон Ґенива, Мирон Каролина.
В. 330. Курденський Михайло, Палиеі Володимир, Копек Іван Т., Кравецький Реймонд.
В. 332. Баліцький Іван.
В. 333. Стубан Марія, Мандряк Іван, Боберська Стефанія.
В. 334. Петльований Григорій.
В. 336. Кішель Юлія.
В. 339. Сорока Олекса, Сорока Стефан.
В. 348. Дарко Анна, Грицько Юлія.
В. 350. Гріщук Анна, Матрофель Марія, Шварц Анастазія, Швець Никола.
В. 352. Савіцька Юлія, МекНалій Г. Катерина.
В. 353. Василюк Никола Д.
В. 354. Вроблецька Зофія.
В. 361. Шлос Іван, Ниський Никола, Борищкевич Володимир, Палмер Йосиф, Кавка Марія.
В. 364. Гаврилюк Катерина.
В. 369. Сарматюк Йосиф.
В. 371. Бойкевич Амелія, Костик Іван, Романків Олена, Снігур Ольга, Баранюк Агнеся, Гарзула Тома, Куйбіда Олекса.
В. 375. Грицай Марія.
В. 383. Андрусів Анна, Шевчук Йосиф В.
В. 385. Попов Зофія.
В. 390. Саленко Марія.
В. 393. Яворський Іван М., Яворський Наталія О., Курко Марія, Кулпак Олекса.
В. 395. Пітух Антін.
В. 399. Беркій Тома М.
В. 313. Мигаль Анастазія.
В. 414. Столяр Перій.
В. 415. Черпаняк Михайло Едвард.
В. 419. Катириник Анна, Катиринцк Зофія.
В. 420. Гудаваній Михайло, Кульчицький Юліян, Любянецький Росел, Савецький Володимир, Сич Іван, Тимочко Анна, Валас Чарлс, Василь Іван Юрій М. Д., Василько Іван, Лисогір Олекса, Лисогір Михайло.
В. 422. Лошньовська Олена, Равлик Олена.
В. 426. Чедар Чарлс Вм., Чедар Стефан, Дуб Гаролд, Кеніцець Іван, Кощофф Іван, Крайшер Іван, Кролик Михайло, Лин Стефан, Мей Франка, Некош Петро.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Катанчик Юстина, Катанчик Павло, Войтович Володимир,* Войтович Марія.
В. 6. Періг Кирило.
В. 24. Моравський Іван, Моравська Олена.
В. 25. Балко Андрій Іван М. Д.
В. 39. Когут Петро,* Клачко Юстина, Клачко Яким, Лесничій Юрій, Опар Іван.
В. 40. Макаровський Андрій.
В. 54. Климчак Іван.*
В. 74. Мундзякевич Антін.
В. 78. Бончак Андрій, Косинський Михайло, Козей Василь, Лесяк Петро, Мацик Михайло, Маціовська Юлія, Стерник Іван, Старжецький Семко, Супранович Матеуш, Вавращко Франко,* Вавращко Цецеля, Вавращко Антін, Ваненчук Антін.
В. 84. Шурко Іван.
В. 86. Писанчик Зофія.
В. 102. Богус Юлія.
В. 113. Завіський Ілько.
В. 116. Черкас Петро.
В. 117. Хоміцький Іван.
В. 121. Сабат Ілько.
В. 141. Андрич Юрій, Еванович Катерина, Еванович Юрій.
В. 144. Давис Марія, Бобола Марія.
В. 152. Сидорович Володимир, Баййовський Михайло.
В. 164. Дубіль Іван мол.*
В. 176. Гинко Григорій, Круць Василь.*
В. 187. Вічимишин Іван.
В. 229. Волський Геннидрик.
В. 234. Ільків Михайло,* Ільків Михалина, Ільків Никола.
В. 242. Дончак Андрій, Драбик Андрій, Дупівка Олена, Сохіна Йосиф, Мазур Теодор.*
В. 254. Старанчак Іван.*
В. 270. Бобовник Михайло.*
В. 276. Надзяк Гаврило, Шмеґельський Федор.
В. 278. Пилипко Анастазія.
В. 291. Чупак Марія, Ґеніґ Варнер,* Ґеніґ Анна.
В. 296. Беднарчук Іван.
В. 334. Курилів Стефан, Курилів Ядвіґа, Курилів Елизавета.
В. 335. Ярема Андрій.
В. 347. Прогович Тілій.
В. 364. Петрівський Іван.
В. 365. Флиста Анна, Сабрінський Іван,* Загібайло Іван.*
В. 367. Андріїв Сидор.
В. 379. Павлюк Григорій.
В. 386. Щерба Андрій, Кучмак Антін, Кучмак Катерина, Кучмак Петро.
В. 390. Хуйняк Вілям.*
В. 404. Кондрацька Марія, Кондрацький Павло.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 62. Вілямс Марія.
В. 86. Боган Михайло.*
В. 125. Білецька Катерина.
В. 175. Курилів Ядвіґа, Курилів Стефан, Курилів Елисавета.
В. 177. Вардиґа Дмитро.
В. 199. Намака Розалія, Намака Лука.
В. 204. Бакуменко Григорій.
В. 221. Білецький Григорій.
В. 230. Філь Марія.
В. 276. Федаш Олена, Федаш Стефанія.
В. 292. Горішний Іван.*
В. 363. Непорадний Йосиф,* Непорадний Теодор.
В. 368. Шаравара Анна, Шаравара Стефанія, Шаравара Антонина, Шаравара Яким.
В. 390. Перчук Павлина.
В. 421. Федишин Іван.
В. 426. Лас Василь,* Костів Стефан,* Сидор Йосиф, Височанський Іван.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 8. Салій Анна, Салій Марта.
В. 29. Яхван Іван.*
В. 74. Мудрак Марія.
В. 116. Домінський Олекса.*
В. 219. Галишин Михайло.
В. 268. Михалюк Володимир.*
В. 291. Миланич Росел.
В. 301. Думанчук Любов, Думанчук Володимир.*
В. 350. Тирчик Олена М.
В. 361. Скомський Вілям.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 9. Хомінець Іван.
В. 15. Бич Павло,* Чорній Катерина, Мураль Анна, Мураль Марія.
В. 22. Горин Берниса С., Манціні Марія, Манціні Михайло,* Дмитрус Андрій,* Дмитрус Антоніна Анна, Дмитрус Михайло.
В. 23. Дукбій Марія.
В. 25. Онуляк Ольга.
В. 31. Пограничний Олекса.*
В. 37. Курс Ольга, Кінащук Агафія, Слиш Юлія.
В. 41. Щепаняк Михайло.
В. 48. Шипула Марія, Кузик Йосиф,* Шипула Никола.*
В. 53. Криванич Іван.*
В. 56. Бовман Марія.
В. 82. Саміло Григорій.*
В. 96. Прунчак Іван,* Прунчик Марія.
В. 104. Верона Меланія.
В. 120. Чупа Анна.
В. 125. Лоік Олена.
В. 130. Тимців Анна.
В. 146. Чепак Михайло.* Будка Евген.*
В. 147. Шурин Сусан.
В. 164. Дебач Анна.
В. 170. Лесобій Григорій.
В. 183. Федоронко Омелян,* Ґріґораш Біл,* Ґріґораш Михайло,* Орлик Нелій, Паславський Йосиф,* Паславська Марія, Паславський Стефан,* Соловей Михайло.*
В. 185. Матійчак Евфрозина.
В. 189. Ковбан Іван, Ковбан Алберт.*
В. 192. Старух Марія, Небрачик Володимир.*
В. 193. Трач Марія, Трач Теодор.*
В. 203. Скульська Анна.
В. 204. Рапій Лука.
В. 210. Струк Іван.*
В. 219. Мечник Павлина, Гнида Михайло,* Гнида Володимир,* Гнида Марія, Гудзак Вілям,* Гудзак Анна, Григорій Сокіл о., Дорошенко Григорій.
В. 235. Тимяк Марія.
В. 238. Шефранський Павло.*
В. 240. Брунка Ксеня, Настюк Вілям,* Шумейко Анна.
В. 274. Пастович Чарлс.*
В. 275. Качоровська Каролина.
В. 276. Томашевська Марія, Ґранович Вілям.*
В. 277. Корзен Анеля.
В. 284. Тирпак Никола, Тирпак Юлія.
В. 286. Чорній Павло.*
В. 291. Маринчак Марґарета, Маринчак Ґеновефа, Маринчак Варвара, Лесько Володимир,* Молчан Вілям,* Карас Йосиф,* Карас Ґеновефа.
В. 304. Дорош Володимир, Гнатик Никола.
В. 319. Пасченко Андрій, Піціль Василь, Пшик Анна, Стасінчук Марія, Стасінчук Олекса.
В. 326. Фордина Марія.
В. 335. Степанчук Никола, Степанчук Марія.
В. 336. Воробель Наталка.
В. 347. Вінжінський Михайло,* Патен Василь.*
В. 348. Качалаба Тілій.
В. 356. Чижевич Онуфрій.
В. 359. Славута Анна.
В. 361. Опришко Стефан, Левків Петро, Борак Василь, Кузів Михайло.
В. 365. Кашицький Іван, Цебрінський Михайло.*
В. 370. Клімковська Йоанна, Матвійчук Текля, Матвійчук Володимир.*
В. 371. Семанек Йосиф.
В. 375. Понікарська Анна.
В. 379. Шепіт Юрій,* Николаїшин Василь.
В. 385. Горощук Григорій.*
В. 390. Мордела Іван,* Креніцький Семен.
В. 399. Кобінтежук Семен,* Антоник Андрій З.*
В. 405. Смит Марія.
В. 406. Скубій Кирило В., Половий Михайло.
В. 412. Фудзак Михайло.
В. 413. Козюпа Йосиф, Козюпа Анеля.
В. 418. Здерко Михайло.*
В. 419. Кугар Іван,* Майнош Амеля, Майнош Михайло,* Галенда Ліліян.
В. 421. Вовчук Корнил, Кіндрат Іван.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 18. Федишин Іван.
В. 52. Намака Розалія, Намака Лука.
В. 57. Лаврів Олекса.
В. 90. Лах Василь,* Костів Стефан,* Височанський Іван, Сидор Йосиф.
В. 141. Мандзин Михайло,* Мандзин Стефан, Бек Іван.
В. 206. Шаравара Анна, Шаравара Антонина, Шаравара Яким, Шаравара Стела.
В. 217. Дмитрик Марія.
В. 230. Федаш Стела Анна, Федаш Олена.
В. 324. Вілямс Марія.
В. 334. Курилів Ядвіґа, Курилів Елизавета, Курилів Стефан.
В. 367. Петрів Анастазія.
В. 394. Горішний Іван.*
В. 406. Гавриляк Михайло Р., Гавриляк Стела.
В. 421. Перчук Павлина.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 8. Салій Анна, Салій Марта.
В. 29. Яхван Іван.*
В. 74. Мудрак Марія.
В. 116. Домінський Олекса А.*
В. 219. Галишин Михайло.
В. 268. Михалюк Володимир.*
В. 291. Миланич Росел.
В. 301. Думанчук Любов, Думанчук Володимир.*
В. 350. Тирчик Олена М.
В. 361. Скомський Вілям.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ЗО ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 94. Солодкий Никола.*
В. 172. Кравчук Берта, Кравчук Никола.
В. 193. Парубій Стефан, Лахович Михайло.
В. 255. Жидик Сузій, Жидик Іван.
В. 286. Чарній Анна.
В. 316. Хованець Андрій.

ЧЛЕНИ ПОМЕРЛІ:

В. 9. Панкевич Андрій.
В. 88. Петрущак Андрій.
В. 98. Малимон Андрій.
В. 123. Дзецюх Петро.
В. 130. Марків Михайло.
В. 138. Бонк Іван.
В. 169. Ґудзовський Стефан.
В. 186. Притуська Пелаґія.
В. 217. Томчак Анна.
В. 218. Дрогомірецький Никола.
В. 325. Ніздропа Михайло.
В. 406. Лапінецький Юрій.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком травня 1939 р. було в У. Н. Союзі повнолітніх членів	24,917
В місяці травні 1939 р. принято, нових	219
В місяці травні 1939 р. принято наново	93
В місяці травні 1939 р. принято з переступ. листами	152
В місяці травні 1939 р. принято з інших кляс обезпечення	12
Разом	25,393
В місяці травні 1939 р. суспендовано	132
В місяці травні 1939 р. відійшли з переступ. листами	153
В місяці травні 1939 р. відійшли до інших кляс	12
В місяці травні 1939 р. відійшли зо зворотом у готівці	9
В місяці травні 1939 р. померли	12
Разом	318
З кінцем травня 1939 р. в У.Н.С. було дорослих членів	25,075

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРЕЙ РІД:

В клясі А.	на $ 250	8
В клясі А.А.	на $500	110
В клясі В.	на $ 750	17
В клясі С.	на $1000	232
В клясі В.В.	на $1500	8
В клясі С.С.	на $2000	2

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	488
В клясі О-1000	на $1000	328
В клясі О-1500	на $1500	4
В клясі О-2000	на $2000	3

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	1,840
В клясі Р-1000	на $1000	1.001
В клясі Р-1500	на $1500	10
В клясі Р-2000	на $2000	4
В клясі Р-3000	на $3000	1

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	1,106
В клясі Е-1000	на $1000	393
В клясі Е-1500	на $1500	7
В клясі Е-2000	на $2000	5

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі W- 250	на $ 250	2
В клясі W- 500	на $ 500	2,167
В клясі W- 750	на $ 750	2
В клясі W-1000	на $1000	2,892
В клясі W-1500	на $1500	13
В клясі W-2000	на $2000	8
В клясі W-3000	на $3000	1
В клясі W-ріжні суми		120

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ ДАВНИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі Т- 100	на $ 100	5
В клясі Т- 250	на $ 250	226
В клясі Т- 500	на $ 500	4,091
В клясі Т- 750	на $ 750	606
В клясі Т-1000	на $1000	9,105
В клясі Т-1500	на $1500	213
В клясі Т-2000	на $2000	57
Разом		25,075

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 9. Герчак Іван, Мачусяк Никола.
В. 22. Чуй Лувіза Б., Чуй Франя, Біланська Евгенія М., Біланська Ірина А., Пундій Елсій.
В. 25. Шеротський Юрій Д., Шеротська Ольга Ірина, Шеротська Марія Юлія.
В. 38. Поланський Григорій.
В. 65. Прокопик Юлія, Прокопик Едвард Дзеймс.
В. 67. Ганчарик Мирослав.
В. 74. Ліско Ольга.
В. 78. Паламар Йосиф.
В. 85. Палагнюк Тимко Д.
В. 90. Мушалко Анна Марія.
В. 97. Бунго Василь М.
В. 126. Рзнів Зофія Ольга.
В. 136. Кізік Андрій.
В. 148. Мучин Вілма.
В. 160. Алтман Іван.
В. 164. Микнич Іван.
В. 196. Баричко Олена.
В. 201. Юсела Іван, Ювела Стефан, Юсела Никола, Юсела Франко.
В. 204. Парник Роберт Йосиф, Парник Евген Петро мол., Берків Мирослав 4, Ґроцька Зіня 2.
В. 219. Іваник Іван, Іваник Вілям, Іваник Розалія, Іваник Марія, Іваник Анна.
В. 221. Стравняк Лариса Дарія.
В. 222. Білик Олена.
В. 233. Бутрій Чарлс, Бутрій Ґлорія.
В. 243. Мацях Патрися.
В. 254. Олярчик Олена, Спек Гаролд.
В. 274. Курчинський Тимко.
В. 277. Мартинюк Павлина, Ґайда Павлина, Мартинюк Андрій, Бутрійман Роман, Семенюк Анастазія.
В. 284. Хома Данило, Хома Михайло мол.
В. 288. Данилюк Теодор.
В. 296. Карсон Дорота, Любінецький Григорій, Гарачмак Василь А., Гарачмак Іван.
В. 316. Панчишин Річард М., Іванців Іван, Панчишин Анна М., Панчишин Дмитро В.
В. 348. Грицько Никола, Токар Петро.
В. 350. Ґріщук Іван.
В. 359. Цебрінський Іван, Цебрінська Йоанна.
В. 361. Кіцаро Катерина, Полчинський Никола 4.
В. 362. Лесенко Петро, Лесенко Йосиф, Лесенко Зофія.
В. 375. Василюк Марія Анна.
В. 386. Ґраґам Беверлій, Ґраґам Вілям.
В. 390. Баран Флоренс, Баран Анна.
В. 406. Яцишин Іван, Менсел Кляренс мол., Бекач Йоанна Анна, Калин Лоґан, Колин Володимир.
В. 415. Черпаняк Йосиф мол.
В. 419. Кемпа Михайло, Кемпа Никола мол.
В. 420. Кульчицький Маріон Лувіза, Кульчицька Камела Ріта.
В. 421. Крижановський Григорій, Сенів Анна, Сенів Михайло.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Войтович Ольга, Войтович Йосиф, Войтович Павло.
В. 78. Вавращко Ванда, Вавращко Вавіна, Стерник Іван.
В. 83. Ґаздун Олена.
В. 90. Ковалишин Петро.
В. 219. Сосницька Ольга, Сосницький Володимир.
В. 234. Ільків Розалія.
В. 242. Кріба Анна, Криба Олена, Москалик Юрій, Криба Тереса.
В. 291. Крич Марія.
В. 334. Курилів Роман, Курилів Адам, Курилів Зенон.
В. 361. Макарчук Анна 10, Макарчук Василь 10.
В. 365. Малик Федор, Малик Анна.
В. 386. Кучмак Ольга, Кучмак Ярослав, Щерба Ірина, Щерба Іван, Щерба Павло.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 62. Лішевич Галька.
В. 125. Білецька Мирослава, Курилів Зенон, Курилів Роман, Курилів Адам.
В. 368. Шаравара Володимир.
В. 396. Крук Марія.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 164. Михнич Ненсій Дзейн.
В. 419. Свішер Маврійн.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 10. Погода Текля, Погода Тадеуш, Погода Ольга, Погода Олена, Погода Емілія, Погода Олекса.
В. 43. Бастян Іван.
В. 48. Кусик Дорота, Шипула Йосиф, Шипула Евелина, Шипула Іван, Кусик Ярина, Кусик Елизавета, Кусик Тома.
В. 53. Кріванич Евген, Кріванич Марія.
В. 192. Старух Василь, Старух Іван.
В. 193. Трач Елизавета.
В. 204. Децик Петро 2, Федик Ольга 5.
В. 219. Ґрона Іван мол.
В. 243. Шейфер Реймонд.
В. 277. Корін Стах.
В. 291. Дмитрик Анна, Дмитрик Ґеновефа.
В. 302. Бобчук Іван.
В. 316. Хованець Марія.
В. 319. Франко Ірина, Франко Еллен.
В. 341. Продан Данило.
В. 371. Семенюк Мілдред Маріон, Семенюк Дзійн.
В. 375. Настасяк Лора.
В. 379. Шепіт Юрій, Шепіт Іван, Шепіт Силвія.
В. 385. Горощук Володимир.
В. 421. Чесник Анна, Чесник Йосиф.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 206. Шаравара Володимир.
В. 291. Канареф Віра, Канареф Олекса, Канареф Ольга.
В. 324. Лішевич Галка.
В. 334. Курилів Зенон, Курилів Адам, Курилів Роман.
В. 419. Крук Марія.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 164. Михнич Катерина.
В. 419. Швішер Маврійн.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. С.:

В. 9. Шепта Ольга, Свет Йосиф.
В. 39. Оринич Семен.
В. 45. Василенко Анна.
В. 50. Яців Василь, Каршин Наталка, Гіль Анна, Долик Володимир, Ходоровська Франка.
В. 136. Войнар Іван.
В. 147. Клапко Петро.
В. 148. Біленький Йосиф.
В. 155. Ханевич Розалія, Чаврак Розалія.
В. 158. Малицький Володимир.
В. 160. Білоус Марія.
В. 180. Мончак Вілям.
В. 191. Дримух Ольга.
В. 206. Мельник Стефан.
В. 218. Вітишин Кирило.
В. 228. Юренко Олена.
В. 242. Криба Анна.
В. 259. Дибуляк Василь.
В. 267. Гавриш Катерина.
В 270 Василюк Олена
В. 280. Таращук Теодор.
В. 288. Данилюк Олекса.
В. 291. Пелич Олена.
В. 292. Михальчук Мирослав, Чмир Евген.
В. 316. Кучмій Володимир.
В. 319. Мирон Ґеніва, Мирон Каролина.
В. 332. Баліцький Іван.
В. 333. Мандряк Іван, Боберська Стефанія.
В. 336. Кісіль Юлія.
В. 339. Сорока Олекса, Сорока Стефан.
В. 354. Вроблінська Зофія.
В. 364. Гаврилюк Катерина.
. 369. Сарматюк Йосиф.
В. 371. Гарцула Тимко, Романів Олена, Снігур Ольга.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ВИПЛАЧЕНИМ ОБЕЗПЕЧЕННЯМ:

В. 180. Мончак Стефанія.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ЗО ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 91. Павлішевська Стефанія.
В. 107. Миндак Антін.
В. 116. Михалюк Михайло.

ДІТИ ПОМЕРЛІ:

В. 70. Паньків Богдан.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком травня 1939 р. було в У.Н.С. дітей членів	8,466
В місяці травні 1939 р. принято нових	97
В місяці травні 1939 р. принято наново	46
В місяці травні 1939 р. принято з переступними листами	43
В місяці травні 1939 р. принято з інших кляс	2
Разом	8,654
В місяці травні 1939 р. суспендовано	45
В місяці травні 1939 р. відійшли з переступними листами	45
В місяці травні 1939 р. відійшли до інших кляс	2
В місяці травні 1939 р. відійшли до старших членів У. Н. Союзу	45
В місяці травні 1939 р. відійшли зо зворотом в готівці	3
В місяці травні 1939 р. відійшли на виплачене обезпеч.	1
В місяці травні 1939 р. померли	1
Разом	142
З кінцем травня 1939 р. в У.Н. Союзі було дітей членів	8,512

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В 1-шій клясі за 25 ц. місячної вкладки	5,823
В 2-гій клясі за 50 ц. місячної вкладки	1,740
В 3-тій клясі за 50 ц. місячної вкладки	949
Разом	8.512
З кінцем травня 1939 р. в У.А.С. було всіх обезпечених	33,587

УВАГА,

яку кожний відділовий урядник і член У. Н. Союзу повинен прочитати й відповідно до неї застосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за травень 1939 року суспендованими, можуть бути приняті наново в члени У. Н. Союзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, з винятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Тесаме відноситься також до тих членів, які впродовж травня 1939 р. взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних відділів У. Н. Союзу.

Д. Галичин, гол. рек. секретар.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

Аґе Ст'ердаль.

ЧЕТВЕРО

Історія ця почалася в дні, в якому населення Ґетеборґа зросло з 241,575 до 241,579. Батько звався Аксель Менстранд, був мультиміліонер і народилося йому четверо дітей. Відразу чотири сини.

Кілька днів міліонер не міг із жінкою погодитися в справі імен синів. А хотів для них підшукати гарні імена! Дуже гарні.

Тому пішов шукати імен. Пів до семої рано найблизчого дня не мав іще бажаних імен. Мав лише в жолудку пів літри „скот-ґвіски" та ходив із зовсім незнайомим чоловіком незнаними вулицями, аж впав до якоїсь гостинниці.

За десять хвилин сема. Аксель спитав нараз свого товариша: „Приятелю, колиб ти мав чотирьох синів, як ти назвав би їх? Прошу тебе, подумай над тим, подумай добре, заки відповіш. Я хотів би мати чотири імена, гарні імена".

— Вже маю, маю! Назвеш їх: Даноф, Даляґ, Діріх і Дурбі!

— Славно! Подобаються мені. Хто так називався?

— Приятелю, це рівнодушне, — відповів незнайомий. Вони гарні як сонце, звучні, як звук дзвонів. Слухай: Даноф, Даляґ, Діріх, Дурбі!

— Гарні, справді гарні імена.

По тих словах міліонер на радощах став підспівувати якусь дивну, невідому, триюмфальну пісню, якої до того скомпонований рефрен звучав:

„Звіщаю втішно орбі ет урбі,
Сини мої звуться: Даноф, Даляґ, Діріх, Дурбі!"

— Та я мушу вже йти — озвався нараз незнайомий Менстрандів товариш. В семій за чинається моя служба.

— Що за служба?

— Готелевого портієра! — була відповідь принагідного хресного батька. І за хвилину портієр пішов, підспівуючи міліонерову пісеньку.

Двацять два роки пізніше поїхав Аксель Менстранд на Рівієру. Сини його мали власні пляни подорожі та щойно пізніше мали приїхати до батька. Як збірне місце настановили Ніцу, готель „Англетерре". У золотистих сонячних проміннях півдня Аксель почувався якнайкраще. День передтим, як мали приїхати чотири Менстранди, прийшли до готелю такі чотири телеґрами:

„Готель Анґлетерре зарезервувати помешкання Даноф Менстранд".

„Готель Анґлетерре, зарезервувати мешкання Даляґ Менстранд".

„Готель Анґлетерре зарезервувати мешкання Діріх Менстранд".

„Готель Анґлетерре зарезервувати мешкання Дурбі Менстранд".

Як Аксель вернувся з ранньої проїздки та минав портієра, цей вклонився з пошаною та спитався:

— Перепрошую, пане Менстранд, прийшли чотири телеґрами, всі з підписом Менстранд.

— Так, це в порядку! — відповів Аксель — то мої чотири сини.

— Дякую, одначе... Чи то так має бути: „Даноф"?

— Певно, Даноф, мій син!

— Добре, — сказав портієр — а крім того телеґрафує ваш другий син „Даляґ".

— Це також у порядку, приятелю, Даляґ, то мій другий син.

— Добре, — говорив доволі здивований портієр — та на третій телеґрамі читаю „Діріх"...

— Алеж до чорта, — перебив уже поденервований міліонер — чогож ви хочете? Це все в порядку. Напевно на четвертій телеґрамі фіґурує Дурбі. Прошу зарезервувати кімнати на мій рахунок!

— Дуже прошу! — відповів збентежений портієр і був дуже вдоволений, що його балачку з Аксель Менстрандом чув також директор готелю.

Як гість пішов, директор готелю зателефонував до шведського консуля за інформаціями. „Аксель Менстранд?" говорив консуль — а, це один із найбагатших людей у Швеції. Трохи запальчивий, дивак, та щодо грошей можете бути спокійні!"

Менстранди жили в готелі вісім тижнів. Аж раз батько Менстранд попросив у готелі рахунку. А як його побачив утратив притомність. Належність за кімнати виносила 226,000 франків.

— Збожеволіли? — заревів міліонер і як стій пішов до готелевої управи. „Що то, комедія? 18 кімнат із 32 ліжками 56 днів! А нас усіх, я, жінка та сини, шестеро осіб! І займаємо шість ліжок!

Директор готелю зовсім не збентежився та подав Менстрандові чотири телеграми.

— Ну, так, телеграми. Я знаю про них. Щож із того?

— Сам пан говорили, що все в порядку та треба зарезервувати кімнати.

— Так, то правда. Чотири сини — чотири кімнати, чотири ліжка. Відкіляж вісімнацять кімнат?

— Перепрошую, — сказав преспокійно директор — та щодо нас, то ми в порядку — тай вказав на готелевий друкований правильник, що висів на стіні:

„Міжнародні готелеві та телеграфічні шифри, устійнені Міжнароднім Союзом Власників Готелів:

альба — 1 кімната з 1 ліжком;
араб — 1 кімната з 2 ліжками;
абец — 1 кімната з 3 ліжками;
беляґ — 2 кімнати з 1 ліжком;
бірац — 2 кімнати з 3 ліжками;
цірок — 3 кімнати з 3 ліжками;
царід—3 кімнати з 4 ліжками;
дальме—4 кімнати з 5 ліжками;
даноф—4 кімнати з 6 ліжками;
даляґ—4 кімнати з 7 ліжками;
діріх—4 кімнати з 8 ліжками;
дурбі—4 кімнати з 9 ліжками.

Аксель Менстранд читав рахунок раз, другий, третій. Вкінці — заплатив і зломаний на дусі вернувся до Ґетеборґа.

* * *

Одної ночі Аксель Менстранд вертався з якоїсь гостини до дому. Як минав головну вулицю, стрінув чоловіка, що підспівував півголосом давній міліонерів рефрен:

„Звіщаю втішно орбі ет урбі,
Сини мої звуться: Даноф, Даляґ, Діріх, Дурбі!"

Аксель Менстранд виняв із кишені великий, сталевий ключ від брами та шіснацять разів ударив ним прохожого по голові. Ключ, зроблений із знаменитої, шведської сталі — не зломився...

„Шіснацять кімнат, — мимрив міліонер — шіснацять кімнат...

Ніщо не опреться шведській сталі. Чоловік, що Аксель Менстранд стрінув його, також.

Судді сказали: „Невідпорний примус!"

На салі розправ сиділи чотири молоді чоловіки та плакали. Звалися: Даноф, Даляґ, Діріх і Дурбі Менстранд.

Спостережливий.

— Але, Петрусю, — картає мати — ціле личко маєш обмурзане чоколядою. Що ти подумав би, колиб так я замурзалась?

— Що йдеш на забаву, матусю.

З ДНЯ

„ІСТ ЮРОП".

Перед нами останнє число лондонського політичного журналу „Іст Юроп", що колись називався „Контемпорарі Рошя". Цей журнал вже добре відомий серед наших громадян в Америці, а також добре відомий його головний редактор, Ланселот Лотон.

Зазначуємо, що добре сталося, що змінено назву. Бо попередній заголовок не зовсім відповідав змістові журналу; дуже часто бентежив читачів і робив перше враження відемним. На перший погляд видавалося, що цей журнал присвячений обороні Совєтського Союзу, подібно до тих, якими нині „приятелі совєтської Росії" засипують газетні кіоски.

ГАРНЕ ЧИСЛО.

Завваживши цю першу приємну зміну і прочитавши це число до кінця, український читач з приємністю переконається, що воно містить більше цінного інформаційного матеріялу про Україну й українців, ніж котренебудь попереднє число. Більша частина заповнена інформаціями про наші справи і наші змагання. Матеріял високо вартісний, злагіджений знавцями справ, а також, що для нас найголовніше, написаний зо зрозумінням і прихильністю до наших змагань.

З науковою всесторонністю говориться там, що нинішній стан на сході Европи, в якім десятки міліонів людей є поневолені, серед них сорок кілька міліонів українців, є нездоровий і тому довго не може існувати. Остаточно мусить вирости велика українська держава, а з нею прийде до відмінного політичного укладу в Европі. До того Европа, а зокрема Англія, повинна тепер підготовлятись і замість здавлювати визвольні змагання поневолених народів, їм пособляти.

АНГЛІЯ ПОВИННА СТАНУТИ ПО СТОРОНІ УКРАЇНИ.

Ланселот Лотон у своїй статті „Україна: европейська найбільша проблема", дословно говорить: „Не звертати уваги на поширене і непростиме незнання цієї справи, вражіння далеко переважає, що від розвязки українського питання залежатиме доля Европи. Це вражіння оправдане. Україна є від трьох до чотирох разів більша від Великої Британії і має населення таке, як остання".

А про відношення Великої Британії до України він пише: „Зваживши це, відразу насувається питання: Яке повинно бути відношення Великої Британії? — Наше відношення повинно бути, я думаю, таке, як українське відношення. Ми повинні стояти по стороні України і по стороні кожної нації, котра готова помогти Україні на тих умовах, на яких вона хотілаб ту поміч приняти. Іншими словами, ми повинні прямувати до такої розвязки, якої вона сама бажає. Так поступати, я переконаний, булоб таксамо в нашім власнім інтересі, як і її".

РОЛЯ НІМЦІВ.

Ця стаття Л. Лотона, це фактично його відчит, який він виголосив перед впливовим англійським товариством „Нір енд Мидел Іст Есошіейшен". У ній він також порушує відношення Німеччини до української справи. Він є цієї думки, що під теперішню пору Німеччина є тою силою, що моглаб помогти Україні визволитись. Але до цього додає таке: „Коли я є переконаний, що більшість українців повиталиб цю поміч, бодай під теперішню пору, я також певний, що провідники України не хочуть виміняти одного наїзника за другого; вони хочуть незалежної України. Зрозуміло, вони так легко не відкинуть помочи, з якого джерела вона не приходилаб".

Цей англійський журналіст не лютиться на тих українців, що шукають зверхньої помочи в Німеччині, не називає їх за те „німецькими агентами", чи „запроданцями". Зате поручає Англії піддержати український рух, навіть тих, що хотілиб помогти Україні.

ТАКЕ СТАНОВИЩЕ ЗДОБУВАЄ СИМПАТІЇ.

Зрозуміло, що таке мужне становище здобуде відразу симпатії українського читача. Бо кожному чесному українцеві відомо, що навіть та частина українців, яка рахує на Німеччину, поступає так тому, що зневірилася у поміч західніх демократій, що то в часі наших визвольних змагань були проти нас, а піддержували наших ворогів, Росію, Польщу та Румунію, а версайським договором припечатали нашу самостійність.

Колиб західні демократії помагали українцям в тім дусі, в якім пише журнал „Іст Юроп", то це булаб справжня допомога. І вона своє зробилаб. Злобні визивання „гітлерівськими агентами", вкупі з беззастережним славословієм західних демократій, справи не направить, а ще погіршить.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Скільки людей, а зокрема українців, приглядалось до Української Програми на Світовій Виставі?— Тому, що це питання цікавить багатьох людей, подаємо, чим кермувалася „Свобода", коли написала, що на Українським Дні приглядалось до української програми коло 100,000 людей, між якими було до 60,000 українців. Отже це було подане в першу чергу згідно з інформаціями тих, що є членами Американської Виставової Корпорації, що були на плятформі й обчислили публику пів години по розпочатті програми. Ті самі люди ствердили вечором, що пізніше підніс і голова Корпорації Гвейлен, що число учасників, хоч був хмарний день, збільшилось цієї неділі на 60,000 у порівнянні з іншими неділями. Це саме є ті українці, що прибули на Український День. Далі: перед самою українською програмою була програма „Дня Батька", влаштована нюйорською газетою „Сон" на тім самім місці, де була потім наша прорама. Тисячі наших людей бачили цю виставу і бачили скількість людей, що до неї приглядались. Проголошено, що на тій програмі було 40,000 людей. А кожний з українців, що бачив ту програму, мусить признати, що на ній не було й половини тої маси людей, що приглядалася до української програми. Ще пригадаємо, що вже вчора зазначили, що при посвяті Палестинського Павільону подано число присутних на тій самій площі всіми нюйорськими газетами на 150,000 людей. При кінці підкреслимо, що коли ми подавали число присутніх на нашій програмі, то брали під увагу не тільки тих, що видержали в натовпі до самого кінця, але й тих, головно чужинних гостей, що приглядались тільки до частини програми.

В менажерії.

Доглядач звірят робить порядки в клітці із львами. Перериває йому хлопець:

— Пане шефе! Прийшов швець з рахунком!

— Добре! Хай увійде ту.

ЮРІЙ ГОРЛІС-ГОРСЬКИЙ

В ОКОЛИЦЯХ ХОЛОДНОГО ЯРУ НАД ДНІПРОМ НА ЧИГИРИНЩИНІ,
існувала в останню революцію
СВОЄРІДНА УКРАЇНСЬКА „РЕСПУБЛІКА",
котрої громадяни боролися
під українським прапором
проти червоної московської горди
аж до 1922. року,
даючи цим живий приклад,
як невеликі числом, але сильні духом
можуть успішно боротися
з незрівняно сильнішим ворогом.
ОТСЮ ВЕЛИКУ ПОДІЮ,
що стала вже предметом
історичних розслідів
та сюжетом поем і драм,
автор, що самий був її учасником,
убрав у форму повісти,
даючи цим читачеві немов би нагоду
брати особисто участь
у великопамятній боротьбі.

2 ТОМИ — 2 ДОЛЯРИ.

Замовляти у:

"SVOBODA"
81-83 Grand St., Jersey City, N. J.

Від Українського Виставового Комітету

У часі виведення української програми на Світовій Виставі в Ню Йорку, що відбулася 18. червня, можна було завважити деякі недомагання. Ці недомагання не відносились до самої програми, яка була виконана якнайкраще. Недомагання були серед самої публики. Тисячі народу стояли довкола сцени й заслоняли вид тим, що сиділи на кріслах. Інші знову, щоб побачити програму на сцені, ставали на крісла і в такий спосіб не давали можности іншим учасникам бачити програми.

Хтож мав завести порядок? Були закиди, що, мовляв, український виставовий комітет повинен був припильнувати цієї справи.

Отсею дорогою подаємо до відома, що держання порядку не належало до українського комітету, а тільки до поліції американської виставової корпорації. Коли наш комітет зголосив зарядові вистави ще кілька тижнів перед нашим Днем, що ми поставимо своїх комітетових до держання порядку в часі програми, то нам було сказано, що вистава має свою поліцію для цієї цілі. Коли ми знову перед самим розпочаттям програми жадали від поліції, щоб вона зробила порядок, то дістали відповідь, що в такім великім натовпі не можна завести кращого порядку, тимбільше, що коли брати під увагу десятки тисяч народу, зібраного на площі, то треба сказати, що ці тисячні маси заховуються зовсім у порядку. От така була відповідь поліції.

В імені комітету ми можемо тільки заявити, що нам було надзвичайно прикро, що ми не могли вдоволити всіх учасників, а зокрема тих, що приїжджали з далеких сторін Америки. Та, як ми вже вияснили повище, то це не залежало зовсім від нас. Це не було під нашою контролею і ми не могли в тому напрямі нічого зробити. Бо не тільки держання порядку, але й увесь провід української програми не спочивав у наших руках. Ніхто з нашого комітету міг і слова промовити до зібраної публики. Ми навіть не могли заповідати поодиноких точок нашої програми, і, як відомо, заповідачем був один з членів американського виставового комітету.

Діялося це все під великим натиском совєтського уряду, який через свого амбасадора заложив офіційний протест у Департаменті Стейту у Вашингтоні проти Українського Дня. І хоч Совєти не добилися скасування Українського Дня, то зате діпняли того, що на жадання Департаменту Стейту з Вашингтону американська виставова корпорація три дні перед нашим Українським Днем вичеркнула з української програми наших бесідників. Бо, як заявив нам один з директорів Світової Вистави, то „справа Вашого Українського Дня стала інтернаціональною аферою". Совєти ставили нам перешкоди на кожному кроці. Вони старалися за всяку ціну не допустити до Українського Дня.

Коли мати на увазі ті всі перешкоди, які наш комітет мусів поборювати, то оті недомагання, які спричинили невигоду багатьом учасникам у часі виведення програми, мусять видатися нам незначними. І комітет вірить, що все громадянство прийме їх у такому дусі.

Українсько - Американське Виставове Товариство.

Д. Галичин, голова.

У вязниці.

— За що ви дісталися за решітку?

— За катар.

— Як це?

— Бо я пчихнув і збудив нічного сторожа.

Щастя в нещастю.

— Коли помер ваш чоловік?

— Два місяці по шлюбі.

— Но, то бодай довго не мучився...

Коли жінка сміється.

— Коли жінка сміється навіть з „відігрітих" дотепів?

— Коли має гарні зуби.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ЙОНГСТАВН, ОГАЙО.

Концерт М. Голинського народнім торжеством.

Є в нас скарби: є мова і пісня, є душа народня, що мов та гарфа, раз наструнена і порушена, ніколи не перестає грати. Це голос рідної землі. Це голос героїв-жовнірів України, голос з могил, що говорить до нас піснями співців, артистів і поетів.

Королем нашим є наша пісня.

І в той сам час, коли держави витаються голосами президентів і королів, ми витаємося з Україною через нашу пісню.

І ось з цією піснею завитав до нашої громади в неділю, 11. червня, наш славний артист п. Михайло Голинський. Кількасот найсвідоміших громадян зійшлися до салі „Сентрал Одіторіюм" почути пісні рідної землі з грудей дорогого і вірного та славного сина України.

Представив гостя вступним словом місцевий укр. греко-кат. парох, о. І. Забава. Зо сльозами радости витали ми п. Голинського. В нас серце так билося, так радувалося, що ми не могли перестати оплескувати його появу. Бо оце ми витали не тільки мистця, але й жовніра України. Молодий артист-піяніст А. Головач ударив по струнах фортепіяну й озвався співак України: „Гей, піду я в ті зелені гори, де смереки гомонять високі"... Сильно дзвенить його пісня, а думки наші летять по горах і долинах України, наші души, наші мрії малюють нам образ рідної землі. В нас горе, але артист співає: „Понесу я жалі одинокі, та й пущу їх в зелені простори"... Так. Ми горе й жалі свої пустимо в простори світу, і вони змінуться в пімсту на тих, що горе несуть нашій землі.

Артист у пісні „Ой, вербо" Людкевича переказав нам, що „нашу землю-маму покервавили злії вороги". Тут знову він пригадав нам, що годі нам байдужими бути, коли вороги без ваги плюндрують нас, нищать, не дають жити.

Не буду розбирати вражінь, які ми пережили підчас кожної пісні, але скажу тільки що кожний тон, кожний звук з грудей улюбленого нашого Бояна - Голинського поливає наше серце бальсамом, пахучими запахами рідної землі і ми перероджувалися, бо чули, що в нас оживає нова сила до праці і боротьби за визволення її й оживає нова віра, що не може бути рабом нарід, який видає таких віртуозів, як оцей Божий наш співак.

Так. У нас ця віра ожила. Та ми, слухаючи смутних пісень „Засумуй, трембіто", „Думку" Шевченка - Лисенка, „Ой, нагнувся дуб високий" Гайворонського, питали себе: Чого Ти, Бандуристе, так сумно співаєш? Чому не втнеш веселих пісень, щоб ми сміялись і реготали?

На це питання артист відповів піснею Гайворонського „Ой, козаче мій". Співаю тужливо, бо ввесь нарід мій у ярмі, бо „У неволі край"!

Та в піснях Голинського повно і чогось такого, чим ми радіємо, що вяже нас з минулим і несе нас у будуче-майбутнє. Слухаючи пісні „Гетьмани", бачимо живий образ нашої минулої слави і душа наповняється бажанням створити свою силу, свою армію, свої базари і війська як море, щоб вийшли в поле, на ворога, і кровю своєю змили України горе.

Навіть у смутній пісні Довбушевій „Чорна хмара в полонині" Балтаровича чуємо, як трембіта кличе до нас: Ой, чужино чужинонько, як у тетуденонько! Гой! Май! найкраще на високій Чорногорі". Ця трембіта пригадує нам, що нема ніде краще як у нас в Україні, в наших Карпатах, в наших степах, долах і горах.

Кожну пісню артист виливав з грудей своїм чистим, як кришталь, гладким як скло, а здоровим як повітря України голосом. Співав також пісні з італійських опер, а на закінчення на жадання присутніх відспівав іще „Прощайте, друзя".

На концерті були найзнатніші любителі музики — американці з нашого міста, як: проф. ун. д-р Штернс, учительки: Вілсон, Енгел, Гейлстон, міліонерка МекДанелд, музичний критик Бовлс, який на другий день написав про цей концерт дуже гарний допис і гарно висловився про пісні і голос Голинського.

Американці обступили артиста по концерті та гратулювали йому і щиро прощали, заявляючи, що коли ще раз буде в Йонгставні, то прийдуть і приведуть своїх знайомих, щоби почули артиста України.

Зворушливою до сліз точкою було вручення квітів артистам. Люди плещуть, а з боку на сцену виходять чотири дівчинки в українських строях з живими віночками на головках, підступають з гарфою-цвітів до артистів і 12-літня Марійка Мусійчук деклямує віршик о. Мусійчука, що зачинається ось так:

Божий півче, соловію, преславний [Бояне!
Твої пісні нам навіки в памяті оста-[нуть.
Вони пахнуть нам в чужині, як вкра-[їнські квіти,
Вони кажуть нам, що всі ми Украї-[ни діти.

Не можна не згадати, що свої, а головно чужинці, знавці і критики музики висказувалися, що ще не чули піяніста, щоб так старанно, з такою чутливістю і технікою акомпаньовав при співі, як акомпаньював наш молодий артист Амвросій Головач, українець, уроджений у Канаді, вихований у музичних школах в Европі, що відвідував Україну.

Для американців програму проголошував англійською мовою п. Н. Воленчак, а я мав честь зложити артистові подяку.

По концерті відбулася в домі п. Павловського спільна гостина в честь нашого Співця.

о. Степан Мусійчук.

ОСЕРЕДОК БУРІ.

Президент Рузвелт іменував бібліотекарем Конгресової Бібліотеки у Вашингтоні Арчибольда МакЛіша, відомого американського поета. Конгресмен Томас з Ню Джерзі виступив проти номінації і назвав МекЛіша „сопутником" комуністичної партії. Визначні люди станули в обороні МекЛіша; мовляв, він, щоправда, не любить неодного в Америці, але він не симпатик комунізму. Бібліотекарі теж запротестували проти номінації МекЛіша: ні, він не комуніст, але він не є фаховий бібліотекар і тому не дасть собі ради з зарядом великої бібліотеки, якою є Конгресова Бібліотека.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

СПРІНҐ ВАЛЕЙ, Н. Й. Піврічні збори Тов. Просвіта, від. 16., відбудуться в пятницю, 23. червня, в годині 7:30 вечором, у власній гали при Твін ул. Просяться всіх членів і членкинь прибути на збори в означеному часі. Контр. комісія здасть звіт за минулих 6 місяців, як також інші справи до рішення. Просимо довгуючих членів старатися вирівняти залеглі довги. — К. Ілько, предс.; І. Стиранка, кас.; М. Москаль, секр.

На балі.

— Дуже це гарно з вашого боку, що ви зо мною танцюєте — говорить старша добродійка.

— Ох, відповідає молодий партнер — це чейже добродійний баль!

Аргумент.

Він: — І ти знову замовила собі нову суконку, хоч знаєш, що ми сидимо по вуха у довгах.

Вона: — Знаю, але кравчиня, на щастя, цього не знає.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ЗАХОДОМ 204. ВІДДІЛУ У. Н. СОЮЗУ ПРИ СПІВУЧАСТИ УКР. ПРАВ. ГРОМАДИ В НЮ ЙОРКУ

відбудеться

ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, 20. СЕРПНЯ (AUGUST 20, 1939)

В ПАРКУ THE NATIONAL BOWLING ACADEMY, 46th AVE. & 160th ST., FLUSHING, L. I.

Заповіджений пікнік на 25. червня ц. р. не відбудеться, з причини замкнення Норт Біч Парку. — Комітет.

У КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ В АМЕРИЦІ
повинна бути
ПРОПАМЯТНА КНИГА
ВИДАНА З НАГОДИ СОРОКЛІТНЬОГО ЮВИЛЕЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
ЦІНА 2 ДОЛЯРИ.
Замовляйте в „Свободі":
"SVOBODA,"
83 GRAND ST., (P. O. BOX 346), JERSEY CITY, N. J.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРО „СВОБОДУ".

Я є того перконання, що „Свобода" є добре видавана. Маємо короткі інформації про американські справи і маємо відомості про старокраєві. Але пишеться найбільше за життя нашого народу під Польщею. Є замало про те, як живеться нашому народові під москалями, тобто в Совєтах. А воно дуже для нас цікаве, як там є.

Добре булоб, якби „Свобода" писала більше про нашу історію, бо є ще багато наших людей, що таки не знають української історії. Вони до бібліотеки не підуть за книжкою. І книжок не купують і не читають. Але ґазету люблять читати. В „Свободі" є часто дещо з історії, але того ще замало. І добре є те, що подаємо з нашої історії в „Юкраініен Віклі" і такі статті, як про два ріжні народи. Такого матеріялу треба ще більше.

Якщо можливо, булоб добре, якби „Свобода" подавала час до часу статті про „життя і здоровля", про відживлювання і як стерегтися ріжних хворіб. Таке знаходимо в американських ґазетах і воно цікаво читати. Та це мабуть було би получене з новими видатками, чи може можнаб порозумітися з якимсь із наших лікарів, щоб писав на ті теми.

І. Шелест,
Ню Йорк, Н. Й.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ГЕМТРЕМК, МІШ.

Місцевий У. З. Х.

Працюємо, а не витрачуємо енерґії на пусті балачки. Те можна сказати про Золотий Хрест, що зорґанізувався при ОДВУ. В минулому листопаді було там 20 члениць, а тепер є їх поверх 50. Зараз взялися до допомоги Карпатській Україні й зібрали понад 14 сот фунтів шмаття. Збирали грошеву допомогу на листи і вислали її до краю через Обеднання. В квітні знову перевели разом з ОДВУ збірку по хатах на ранених і вигнанців з Карпатської України і зібрали $358.30. Уже мають також і свої однострої і взяли в одностроях участь у параді при посвяченні площі під будову нової церкви в неділю, 11. червня. Однострої дуже всім припали до вподоби. Тепер узявся З. Х. влаштувати величавий пікнік на допомогу політичним вязням. Пікнік відбудеться 9. липня в городі п. Скули „Бродвей Парк". Гарна ціль стягне певно багато тих, що вміють цінити таку працю і жертви тих наших братів і сестер, що караються по польських тюрмах.

Д. Рубаха.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

АТЛЯНТИДА, ЗАТОПЛЕНА КРАЇНА?

Славний грецький фільософ Плятон пише в одному із своїх творів, що єгипетські жерці оповідали йому про величезний острів, який давно зник, і якого численні мешканці мали високу культуру. 9,000 років перед часом, коли жив Плятон, зн. б. 11,000 років тому, цілий той величезний острів зник під хвилями й бурунами океану за один день і ніч. Жахливий образ подробиць цієї катастрофи, коли уявити собі, що нагло цілий обрій перемінився в ґіґантичний водний мур, який без упину підносився, заливав долини, височини і прикривав найвищі гірські шпилі, наближувався до всіх місць, прикрив увесь край з усіми сотворіннями і став їхнім гробом. Усе прикрили буруни Атлянтійського океану.

Від тоді, коли Плятон записав цю звістку, люди не перестали цікавитися казковим островом, і то не тільки фантасти, але і поважні науковці. Головно після найподрібніших дослідів середньо-американських культур азтеків, маїв та ін. народів накидалася дослідникам думка, що між новим і старим світом існували давним-давно звязки. Бо в пралісах Мексику ще досі стоять руїни великих пірамід, збудовані перед більше, ніж 1,000 роками тому, про яких призначення сьогоднішні мешканці не знають нічого. Хто не подумає про єгипетські піраміди, ґіґантичні мавзолеї фараонів?

Бальзамування та муміфікацію людських трупів можна теж подибати не тільки в Єгипті, але теж і в старій Америці. Навіть спосіб будування святинь і палат подібний на обох континентах. А подібність тваринних родів не тяжко ствердити на обох континентах, і виключене, щоб їх могли туди перенести люди.

На підставі цих схожостей та цілого ряду інших стає імовірна думка, що колись давно мусів існувати якийсь континент, який лучив оба світи. Правдою є, що найдальше на північ висунені частини Азії та Америки наближаються в проливі Берінґа на неціліх 100 км., отже комунікація в цьому місці могла бути можлива. Але віддаль звідсіля до Середущої Америки для тодішніх способів подорожування і з уваги на велику ріжницю підсоння та через величезні, непролазні праліси була непереможна. Ніяка комунікація на тому просторі не могла існувати, і коли не знаходимо ніякого іншого пояснення, лишається хіба вірити Плятонові, що потонула Атлянтида впродовж довгих віків лучила Америку з Европою аж до часу, коли ця країна зникла в жахливому катаклізмі, залита хвилями океану.

Одначе побіч наведених думок „за" можна зустріти думки і „проти" існування Атлянтиди з немаловажними арґументами. Стверджено численними сондами, що середуща глибина Атлянтійського океану має яких 3,500 м. Отже неможливо, щоб країна аж так глибоко запалася. І структура берегів неподібна до морського дна.

З цих численних суперечностей відомий австрійський учений проф. Альфред Веґенер (помер у часі подорожі на Ґренляндію) знайшов вихід подаючи думку, яка немов блискавка все вияснює. Він створив ґіпотезу про т. зв. „ворушкий континент". На його думку, між континентами справді існував звязок, який попросту згодом проломився. Це сталося так, як з ледняками півночі. Відломана частина континенту не затопилася, але поплила очевидно не по воді, бо континенти були, так мовити, приліплені понад 1,000 км. грубим шаром. Так пройшли тисячі років і континенти віддалилися від себе, поступнево міняючи свою позицію. Ця думка прийнялася була між численними вченими і за цю ґіпотезу промовляв факт, який стверджено на підставі точних дослідів, а саме, що Ґренляндія за останніх 80 років пересунулася на захід на яких 1,600 м. у відношенні до інших країн. Швидкість її пересування має 20 м. на рік. У звязку з цим явищем проф. Веґенер кількакротно їздив на Ґренляндію, де й помер у 1930 році.

Якщо візьмете до рук атляс, з місця вразить вас, що побережжя західньої Африки своїми заливами цілком добре покривається зо східнім побережжям Південної Америки з її півостровами. Це саме пояснюється тим, що обидва континенти колись у давнину були злучені разом. Правдоподібно, що інші континенти теж були злучені разом, але пізніше відділились і віддалилися. Цим можна пояснити схожість на ріжних континентах, культур, фльори, фавни і т. п.

Рівночасно ця теза вияснює деякі темні сторінки ґеольоґії. Напр. можна припустити, що високі гори повстали саме підчас пересування континентів. Це моглаб бути відповідь на досі нерозвязане питання про повстання Альп і інших подібних гір. Колишня загально принята думка про скорчення землі піддає всякі сумніви, які при наведеній ґіпотезі відпадають.

Чи у висновку маємо ствердити, що вістка, записана Плятоном, належить до казок? На це питання ось як відповідає один німецький журнал: „Ні! Бо часто, дуже часто виявилося, що подібні звістки мали завжди принайменше зерно правди, але завдяки довгому часові вони видавалися фантазіями. І тому сміло можна припустити, що Атлянтида дійсно існувала та її залило море; всеж катастрофа не мусіла торкатися цілого континенту. Ще сьогодні бувають інколи, головно в вульканічних околицях, острови, що їх заливає океан разом із усіми оселями та мешканцями. Та світ не багато про це знає."

Загадки Атлянтиди ніхто ще не вияснив остаточно, все це прикрите густими хмарами часу і здогадів. Усеж люди вірять, що при щораз краще удосконалюваних наукових методах можна буде казку про Атлянтиду розяснити. — („Діло").

М. В. Дольницький.

ДВА АЙРИШІ.

Келі, славний переґоновий кінь, та Пет О'Конел, визначний учитель коней. Оба вони виграли вже нераз переґони й іще мають надію це повторити багато разів.

Дібралися:

— Ак же тобі живеться з тим малярем?

— Добре! Він малює, я варю й опісля роздумуємо разом, що він намалював і що я зварила.

Гарний вік.

Мій дідо скінчив учора 90 років. Я ґратулював йому:

— Но, діду. 90 років це гарний вік.

Перервав мені:

— Нонсенс, хлопче, 22 роки, це справді гарний вік.

Торговля в малому місті.

Перед крамницею з вуджениною прибігає хлопчина і бачить, що вона замкнена. Він кричить крізь щілину:

— Дайте мені пару ковбасок!

Купець: — Мені не вільно в тій годині відчинити!

— То не відчиняйте, а дайте крізь дірку.

ДЛЯ МАСОВОГО ПОШИРЕННЯ

Накладом Українського Національного Обєднання Канади вийшли:

по українськи:

М. ПОГОРЕЦЬКИЙ:

„ДЕМОКРАТИЗМ" СТАЛІНА

Брошура на 32 сторони з 7 карикатурами здирає маску демократизму з большевицької диктатури в Москві та її прислужників по всему світу .... 5 центів

по анґлійськи:

THE UKRAINIAN CAUSE

Брошурка складається з 3 частин: 1) радіової промови, котру проф. Ґ. В. Симпсон зо саскатунського університету виголосив дня 3. січня 1939. року, а в котрій він підчеркнув, чому українська національна справа стала пекучим питанням сучасної Европи; 2) карти етноґрафічної України, з поданням займанщин; 3) Радіової промови Василя Свистуна, українського діяча в Канаді, про домагання українців. Промова була виголошена заходами Канадійського Інституту для Міждержавних Справ дня 15. січня 1939. 16 сторін .... 5 центів

При замовленні більшої скількости відповідна знижка.

Шліть замовлення до:

"SVOBODA"

P. O. Box 346 Jersey City, N. J.

ДЕ ЇХАТИ НА ВАКАЦІЇ?

Хтоб хотів виїхати на ЛІТНІ ВАКАЦІЇ в „контри", знайде в мене найвідповідніше місце. Маю до винайму кімнати на ціле літо. Приймаю на свої харчі. По дальші інформації прошу писати: 139,-

Mrs. WILLIAM TURSKI,
Box 66, Chesterfield, Conn.
Telephone: New London 2-4604.

ДЕ ЇХАТИ НА ВАКАЦІЇ СЬОГО ЛІТА?

Їдьте в гори, на свіжий і чистий воздух до свого чоловіка Йосифа Ґули, у Флайшменс, Н. Й. Дім на 14 кімнат, чистеньких та умебльованих. Дві кухні, де самі собі варите. Простора їдальня. Всі удосконалення, електрика, ґаз. Коло дому сад і 60 акрів гаю. 5 мінут до міста. Одним словом вся вигода. Ціна винайму дуже приступна. Хто скорше зголоситься, буде сам собі і нам вдячним. Пишіть чим скорше на адресу: 137,-

JOSEPH GULA,
P. O. Box 272, Fleishmanns, N. Y.

ПРИЙМАЮ ЛІТНИКІВ

НА ПОМЕШКАНЯ НА ФАРМУ. Уміркованні ціни.

A. MALON,
RD. 1, BOX 85, BLAIRSTOWN, N. J.

ГІРСЬКИЙ ЧАЙ НА ГРУДИ

(PECTORAL)

Це славне европейське природне средство припоручують передовсім тим, що терплять на впертий КАШЕЛЬ і ЗАДУХУ. Ціна $1 за пакет. Посилайте замовлення до:

Mrs. GRETA LESKOVAR
507 E. 73rd St., New York, N.Y.

Д-р С. ЧЕРНОВ

- Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров.
- Аналіза крови для подружого свідоцтва.

223 SECOND AVE., cor. 14th ST.,
NEW YORK CITY. Room 14.
Gramercy 7-7697
Офісові години 10—8; неділя 11—2.
Жінка-доктор до обслуги.
X & Флюроскоп.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРҐ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12. Ввечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

МИРОН ЛИТВИН

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Без ріжниці, як далеко поза Нюарком. Вразі потреби телефонуйте до нас. Обслуга щира і чесна. — Office:

383 MORRIS AVENUE,
cor. Springfield Ave.
NEWARK, N. J.
Phone: Essex 3-5347

ІВАН БУНЬКО

Новий Український Ундертейкер зряджує погребами по ціні так низькій, як $150. Обслуга найкраща.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as $150
Telephone: Gramercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE,
(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.
Tel. Melrose 5-6577

ТАРЗАН І СЛОНОЛЮДИ

(9)

Ґонфаля і її помічник, що ніс її другу стрільбу, посувались обережно до льва, але так, начебто вони хотіли його цілком проминути. Лев, видно, був ситий і не хотів до них пускатись. Він був задоволений, що ловці його проминають. Але коли Ґонфаля підійшла ближче до нього і зупинилась, лев зміркував, що тут щось підозріле і піднісся на передні лаби.

Заразом він вишкірив зуби, пробуючи їх іще тим відстрашити. А за горбком були вже Спайк і Трол, а такожількоро з їх обслуги. Спайк звелів людям зупинитись і покликав до себе Трола. Оба вони почали пильно приглядатись до того, що діялось кількадесять кроків від них. Лев далі лежав у траві і хоч гарчав, то не зривався. Важко було до нього стріляти.

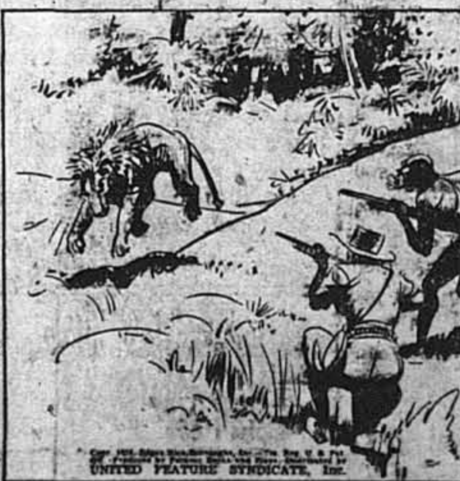

Тепер Ґонфаля звеліла своєму помічникові, Куїрові, кинути каменем у бік льва і в той спосіб змусити його зірватись. Як тільки до льва долетів камінь, він побачив, що це визов до боротьби і миттю зірвався до скоку. Ґонфаля, приклякнувши на одно коліно, вистрілила. Та вона лише зранила льва, а не вбила його. Лев підскочив угору, впав на землю, але знов зараз піднявся.

Тепер з великою люттю він кинувся до Ґонфалі. Вона вистрілила знов і знов, але ні разу не поцілила льва смертельно. Тепер Куїро підняв стрільбу і прицілився. Та замок стрільби лиш глухо кланцнув, але набій не вистрілив. Лев уже був лиш кілька кроків від Ґонфалі. Тепер вона, мабуть перший раз у житті, з переляку стратила рівновагу.